

AUSTRALIJOS LIETUVIS

DVISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

PENKTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1952 m. rugpjūčio 11 d.

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 16(102)

"AUSTRALIJOS LIETUVIS" ORO PAŠTU

Informuojame New South Waleso — Sydnejaus ir provincijos — skaitytojus, kad pradedant šiuo numeriu "Australijos Lietuvis" į Sydneį pristatomas oro paštu. Tuo būdu Sydnejaus skaitytojai laikraštį gaus 1-2 dienom praėjus po jo išleidimo.

Ryšy su tuo, sekantis AL numeris, prisitaikant prie naujo pristatymo sąlygų, išeis 3 dienom vėliau. Toliau eis vėl normaliai kas dvi savaitės.

KAROLĖS PAŽERAITĖS

Nusidejele

254 puslapiai, kaina tik 8 šilingai, gaunama AL Leidykloje ir pas visus atstovus.

Nepraleiskite progos įsigyti šią knygą, nes, kaip ir visos mūsų išleistos knygos, jos tiražas netrukus baigsis. AL Leidykla

Padvigubinkime Australijos Lietuvi!

Raskime 300 nauju prenumeratorių

SKELBIAMA PRENUMERATAI RINKTI TALKA

"Australijos Lietuvis" per keturis savo gyvavimo metus išaugo į rimtą dvisavaitinį laikraštį. Tiek apimties, tiek turinio atžvilgiais "Australijos Lietuvis" atsisotjo šalia senų lietuviškų laikraščių, leidžiamų Amerikoje, Kanadoje ir kitur, nors anie lai kraščiai turi kelis kartus daugiau prenumeratorių. Tai pasiekta dėka leidėjų iniciatyvos ir skaitytojų paramos.

Tačiau "Australijos Lietuvis" nesitenkina ir nesitenkins tuo, kas pasiekta. Gyvenimas progresuoja ir mes taip pat neturime sustoti vietoje. "Australijos Lietuvis" Leidyklos artimiausias tikslas

PADVIGUBINTI "AUSTRALIJOS LIETUVI."

Čia jau reikalinga ir Jūsų malonūs Skaitytojai, pagalba. Ne pinigais, ne aukomis, bet įsijungiant į talką

SURASTI 300 NAUJŲ METINIŲ PRENUMERATORIŲ.

Tai nėra nepasiekiamas skaičius. Ir lengvai pasiekiamas. Pakanka, jeigu kas trečias-ketvirtas skaitytojas s uras bent po vieną naują metinį prenumeratorių, kuris sumokės £2.10.0, arba pasižadės sumokėti kelių mėnesių laikotarpyje, ir mūsų tikslas bus pasiektas:

"AUSTRALIJOS LIETUVIS" BUS DVIGUBAI DIDESNIS.

Šiam darbui palengvinti "Australijos Lietuvis" prenumeratoriai gauna atitinkamus užsakymų lapelius ir smulkesnius nurodymus.

"Australijos Lietuvis" skaitytojai ir leidėjai savo gilų patriotizmą ir meilę lietuviškajam žodžiui jau įrodė įsteigdami talkos būdą pirmąją lietuviškąją leidyklą Australijoje, kuri jau gali pasigirti savo darbo vaisiais — išleido eilę pigiomis kainomis lietuviškų knygų. Mes ne kiek neapasiuksime ir šį tikslą.

Sekantis mūsų žingsnis jau būtų — padaryti "Australijos Lietuvis" tokio pat dydžio savaitraščiu!

TAD VISI Į TALKĄ!

"AUSTRALIJOS LIETUVIO" LEIDYKLA IR REDAKCIJA

KUR IR KAIP KOVOJAMA SU KOMUNIZMU

Šveic. "Die Weltwoche" Nr. 974 atspaudė amerikiečių žurnalisto Richardo C. Hottelto straipsnį

"Slaptas Litvinovo testamentas", kuriame tas aprašo savo paskutinį iš visų vakariečių žurnalistų pasikalbėjimą su Litvinovu, po poros savaitių paskum atleisto iš SSSR užs. reik. vicekomisaro pareigų. Ir tas pasikalbėjimas tiesiog su nuostaba jau 1946 m. atskleidė visus bolševikų planus, kaip kad jie dabar vykdomi. Litvinovas jau tada pasakė, kad bolševikai atmes Barucho atominės kontrolės planą, neįsileis į savo kraštą jokios svetimės kontrolės, kad

ir mirus Stalinui niekas iš esmės nepasikeis,

nes naujoji karta kaip tik išauklėta pagal senosios planus, ir kad įvykdyti prieš diktatūrą (jis kalbėjo... apie Franko, bet abu suprato... Staliną) rūmų ar nerūmų revoliuciją moderniais laikais yra neįmanoma, jei jau nei italų, nei vokiečių tautos net didžiausios priespaudos laikais neįstengė to padaryti. Gi modernieji diktatoriai yra ginkluoti tankais, artilerija, policija, radijo stotimis, spauda... Jis ir daugiau tokių vakariečių iliuzijų, dažnai paskleidžiamų jų neatsakingų žurnalistų, be jokio pasigailėjimo negailestingai sutriuškino. Taigi, to "slaptojo Litvinovo testamento" esmę sudarė mintis:

Vakarų ir Rytų pasaulis vienas šalia kito neišgyvens — ir dabartiniai įvykiai veda į neišvengiamą katastrofą...

Rusija grįžo prie seno teritorinio saugumo supratimo, vėrciančio galvoti, kad juo saugesnis esi tada, juo daugiau turi žemių... Nieko iš esmės prieš diktatūrą negali, Litvinovo manymu, padaryti, kaip per. karo praktika parodė, nė pogrind. sąjūdžiai. Jų reikšmė karo metu buvusi išpūsta, Litvinovo manymu, tik viename krašte jie kaip reikiant pasireiškė — tai Jugoslavijoje. Vokietija bus padalyta į dvi dalis, nors abi pusės nori suvienytos Vokietijos, bet... suvienytos tik jų kontrolė... Litvinovas buvo tyliai nušalintas, bet galvą dėl tų pareiškimų išlaikė nenuimta, tik šiemet sausio 2 d. "Pravda" paskelbė, kad jis mirė prieš 2 d. ir — pagal soviet. rangą — buvo palaidotas su 2-jo laipsnio valstyb. laidotuviemis. Iš aukščiausių pareigūnų laidotuviuose dalyvavo tik vicem. Gromyko, Zorinas ir Gusevas.

MALONI STAIGMENA VLIKUI

Adelaidiškis lietuvis Vladas Morkys artėjant (praėjusioms) Velykoms prisiminė, kad ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto nariai, kaip ir visi žmonės, taip pat nori valgyti; prisiminė taip pat, kad jų darbas nėra lengvas, kad jiems reikalinga bent moralinė parama, o ne tik koliojimo žodžiai, taip dažnai jų adresu paleidžiamieji, kurie nieko nedirba. Ir štai, Vladas Morkys nutarė pasiųsti visiems VLIKo nariams ir Vyk. Tarybos ir Lietuvos Išl. Tarnybos pirmininkams po velykinį pakietelį.

Pakieteliai laimingai pasiekė adresatus ir sudarė jiems netikėtą staigmeną: na gi dabar, kas čia juos atsiminė! Vyr. Lietuvos Išl. Komiteto pirmi-

Mazinami mokesčiai

LIETUVOS DIPLOMATINĖS TARNYBOS IR VLIKO DELEGACIJOS PASITARIMŲ KOMUNIKATAS

KOMUNIKATAS

1952 metų liepos 21-24 dienomis Paryžiuje įvyko pasitarimai, kuriuose dalyvavo Lietuvos Diplomatinės Šešas Ministeris S. Lozoraitis, Lietuvos Ministeris Londone p. B. K. Balutis, Dr. S. Bačkis, e. Lietuvos Atstovo p. Paryžiuje, ir VLIKo Delegacija, kurią sudarė p. p. J. Norkaitis, Dr. P. Karvelis, T. Šidiškis ir Dr. Z. Ivinskis.

Pasitarimuose buvo svarstyti VLIKo ir Lietuvos Diplomatinės Tarnybos bendradarbiavimo reikalai. Susitarta priimti diplomatų pasiūlymą, kuriuo einant tasai bendradarbiavimas vyks tariantis VLIKo Pirmininkui su Lietuvos Diplomatinės Šešas.

Platesnės Lietuvos Konferencijos klausimu sutarta, kad tokia Konferencija yra reikalinga. Ją bendrai šauks Lietuvos Diplomatinės Šešas ir VLIKo Pirmininkas, susitarę dėl jos vietos, laiko, dalyvių ir darbotvarkės.

1953 METŲ IMIGRACIJOS PLANAS

Australijos vyriausybė ryšy su didėjančio nedarbo pavojumu nutarė 1953 metams sumažinti imigracijos kvotą pusiau. Pagal šį metų planą į Australiją imigruos apie 150.000 asmenų, gi sekanciais metais numatyta įsileisti apie 80.000, iš jų 40.000 britų, 20.000 jau esančių Australijoje šeimų narių ir 20.000 kitų tautų imigrantų.

SKRAIDANČIŲ LĖKŠČIŲ NĖRA

Pagaliau JAV-bių aviacijos ministerija pradėjo tyrinėti, kas tos "skraidančios lėkštės", apie kurias pripasakojama tiek daug nebūtų dalykų. Specialistai, tyrinėję "lėkštės" foto-kamerų pagelba nustatė, kad jokių "lėkščių" iš viso neegzistuoja, kad tos lėkštės yra ne kas kita, kaip miniatiūrinės iliuminuotos oro masės, kurios apgauna žmogaus akį ir sudaro lėkštės ar kitokio pavidalo vaizdą. Svarbiausia, kad tokį vaizdą pagauna net radarai.

— Persijos parlamentas suteikė diktatoriškus įgaliojimus ministeriui pirmininkui dr. Mossadeq šešioms mėnesiams tvarkyti savo nuožiūra tautos ūkį ir krašto gynybos reikalus. Šacho padėtis Persijoje netikra, jo sesuo jau išvyko užsienin.

mininkas Mykolas Krupavičius savo laišku padėkojo gavėjų vardu siuntėjui, o J. Grinius savo laiške, tarp kitko, rašo: "... Tai pirmas atsitikimas per tuos pusantrų metų, kaip esu VLIKo nariu. Lig šiol pasitaikydavo laišku su pageidavimais ir pabarimais, bet nepasitaikė, kad kas nors būtų atsiminęs realia dovanėle, nors tik pusė VLIKo narių, kurie įeina į Vykdomąją Tarybą, tegaua šokią tokią algelę kukliam pragyvenimui. Jūsų siuntiniai buvo maloni išimtis, suteikusi mums ir moralinės paramos. Todėl prašyčiau priimti mano nuoširdų lietuvišką dėkui".

— Žinios, gautos iš anapus Geležinės Uždangos sako, kad Rusijoje labai sumažėjo gimimų skaičius.

MIRTIES BAUSMĖ DVIEM ČEKAM PATVIRTINTA

Prieš kelis mėnesius du čekai imigrantai, Jaroslav Koci, 20 metų, ir Jan Novotny, 19 metų, apiplėšimo tikslu, norėdami sudaryti pinigų grįžimui į Europą, nužudė Darvino taxi-šoferį ir jo mašiną važiavo į uostą, iš kur galėtų pasprukti į Europą. Tačiau buvo sulauktyti ir teismas paskyrė abiem mirties bausmę.

Abu jie padavė malonės prašymus Federalinei Australijos vyriausybei, o taip pat ir įvairios čekų organizacijos prašė sušvelninti bausmę.

Tačiau vyriausybė prašymus atmetė. Motyvuose pažymėta, kad nužudymas atliktas apgalvotai ir tiksliai suplanavus, todėl nėra švelninančių aplinkybių.

Mirties bausmė bus įvykdyta Darvino.

LIETUVIŲ TEATRAS-STUDIJA

1952 m. rugpjūčio 16 d. Masonų Rūmų salėje, North Terrace, Adelaide

VIRŠININKAI

sekant V. Kudirkos satyrą

Režisoriaus J. Gučius

Dailininkas A. Rūkštelė

Bilietai nuo 2/0 iki 6/0. Vaikams iki 1/6 metų pusė kainos.

Pradžią 7 val. vakaro

IŠ RYTŲ ZONOS BĖGA KAS GALĖDAMAS

Bėga net jų "darbo didvyriai", už pasižymėjimus apdovanoti "tautinėmis premijomis", kurias ne vienas, kaip kad Bunos fabriku, po Leunos didžiausių šiandien Rytų zonoj, viens iš vadovų, Dr. Johnes, net panaudoja pabėgimui bolševikų skirtas už pasižymėjimą premijas. Bet taip pabėgo ne jis vienas: pabėgo ir vyr. inž. Heydenas, apdovanotas "aktyvisto" premija, ir inž. Gaydoulas, pasekęs savo šefo inž. Bechtoldo pėdomis, ir "Stalino premijos laureatas" inž. Bellwinkelis, ir žymus kaučuko tyrinėtojas Dr. Fischeris, ir visa eilė kitų.

KETURIOS IŠTEKĖJO 13 METŲ

Statistikos įstaiga paskelbė, kad praėjusiais metais Australijoje keturios mergaitės ištekėjo būdamos 13 metų amžiaus, 24-ios buvo po 14 metų ir 138 po 15 metų. Vedusių vyrų tarpe buvo 21 po 16 metų ir 146 po 17 metų.

Bendrai, mergaičių iki 21 metų ištekėjo 22.262. Vyrų daugiausia vedė 23 metų, o moterys ištekėjo būdamos 21 metų, tačiau amžiaus vidurkiai buvo vyrams 26 metai ir moterims 23 metai.

Persiskyrimų tais metais būta 10777. Vidutinis persiskyrusiųjų amžius buvo vyrams 39 metai ir moterims 35.

Praėjusių metų pabaigoje, neskaitant grynakraujų vietinių, buvo Australijoje 8.538.735 žmonės.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SKAITYTI LIETUVIŠKĄ KALENDORIŲ — NUSIKALTIMAS

1952 metų kovo mėnesio pradžioje Vilniaus "Vitenbergo vardo" fabriko darbininkas Jakobovič, rusas, ėmė lankytis to paties fabriko darbininkų butuose ir kalbinti juos politinėmis temomis, ypač klausinėdamas apie politinę literatūrą: kokius laikraščius darbininkai prenueruoja, kokias knygas perka, kaip orientuojasi politinės padėties dalykuose ir tt.

Pas vieną iš darbininkų, kuris buvo komjaunuolių organizacijos artimas bendradarbis, tas Jakobovičius užtikio lietuvišką 1937 metų kalendorių, kurį skaitė jo sesuo, 18 metų amžiaus, komjaunuolė. Po dviejų dienų tas darbininkas buvo pakviestas pas rajono komiteto "kontrolierių" Ziminą, kuris taip pat yra ir "Lelijos" fabriko partijos komiteto narys. Ziminą tą darbininką klausinėjo kelias valandas. Ypač klausinėjo, iš kur pas jį tas kalendorius, ar tokia literatūra atrodanti jam naudinga, ar jis ir jo sesuo turi savo bute daugiau "buržuazinės — nacionalistinės" literatūros, ar skolina ją kitiems ir tt. Pagaliau, kalendorius turėjo būti atneštas į rajono komitetą.

Darbininkas už tą kalendorių nebuvo nubaustas, tik MVD atstovai jį išpėjo, kad daugiau tokiomis dalykais neužiimtytų... O sesuo komjaunuolių skyriaus susirinkime už tokio kalendoriaus skaitymą buvo viešai iškritikuota ir už "nusikaltimą" turėjo 4 savaites lankyti "lektoriatą" ir aktyviai dalyvauti diskusijose komunistų partijos istorijos temomis...

EISI — GAUSI MUŠT, NEISI — GAUSI MUŠT...

Vilniaus miesto fabrikuose, panašiai kaip ir kituose miestuose, yra darbininkų klubai, kur klausomos Maskvos ir kitų sovietinių radijo stočių programos.

Kiekvieną savaitę čia rengiami specialūs pasikalbėjimai radijo temomis (bent "Vitenbergo vardo" fabrike toki pasikalbėjimai rengiami kiekvieną savaitę, kituose gal rečiau). Pasikalbėjimuose paprastai dalyvauja vietos partinio komiteto nariai ir agitatoriai iš kitų fabriku, o kaikada ir agitatoriai iš "partkabineto". Pasikalbėjimuose sovietinė radiofonija lyginama su Vakarų radiofonija, įrodinėjant, kad tik sovietinis radijas sako tiesą. Ypač esti puolami, kaip melų skleidėjai, "Voice of America", Radio Free Europe ir Vatikano radijas.

Agitatoriai reikalauja, kad darbininkai dalyvautų diskusijose. Tylėjimas laikomas įtartinu. Bet, jeigu kas iš darbininkų, laikydami "generalinės li-

nijos", prasitaria, kad "Voice of America" ar Vatikanas meluoja, tai diskusijų vedėjai tuojau reikalauja tą tvirtinimą paremti faktais, vadinasi, pacituoti tuos melus... Dalyvavimas diskusijose tvirtinimų neparemiant faktais ir nepaillustruojant pavyzdžiais laikomas netinkamas, o paminėjus kokį nors pavyzdį iš "Voice" ar kitų radijų, nebešvengiamai tenka eiti ir toliau, nes tuojau klausia, ar pats girdėjai, kada girdėjai, kur klausei, jei iš kito sužinojai, tai kas sakė, kas girdėjo ir tt.

LAISVO ŽODŽIO KLAUSO IR KOMJAUNUOLIAI

"Voice of America" ir Radio Free Europe Vilniuje girdimas. Daugiausiai jų klauso komjaunuoliai radijo mazgų vedėjai, priskirti prie radijo imtuvų klubuose bei skaityklose. Klausos net ir rusai. Nors radijo imtuvai tomis valandomis, kada nėra viešo radijo klausymo oficialiai esti užrakinti, bet imtuvų prižiūrėtojai randa progos kaip tik tomis užrakintomis valandomis pasiklausyti. Gauna progos pasiklausyti ir ne tarnautojai, kiti organizacijų nariai, kurie vienokiais ar kitais veikimo reikalais lankosi radijo punktuose.

Komjaunuoliai Vilniaus "Dosaavf" klube jau kovo mėnesio pirmoje pusėje iš Voice of America lietuviškos programos sužinojo apie tris pabėgusius žvejus ir apie jų lankymąsi Amerikoje. Apie jų pabėgimą, žinoma, viešai niekur nebuvo pranešta.

Ta proga jie pasikalbėjo apie tai ir su komjaunuoliais, atvykusiais iš Klaipėdos. Tie papasakojo, kad dabar žvejų priežiūra yra ypatingai sustiprinta. Žvejų katerius nuolat saugo MVD pasienio apsaugos laivai. Rusnės ir Palangos apylinkėse esą specialios radijo stotys, kurios nuolat su tais laivais palaiko ryšius. Ypač, jei žvejai plaukia toliau kaip 100 km. nuo kranto, juos lydi didesni laivai su radijo siųstuvais, ir jie nuolat pranešinėja į Rusnę bei Palangą, kurioje vietoje kuris laivelis plaukioja.

SUSIRUPINO GIMINĖMIS AMERIKOJE

Vieno Vilniaus fabriko komitetas šių metų kovo pradžioje ėmė skatinti darbininkus, kad rašytų laiškus savo giminėms į Jungtines Amerikos Valstybes. Darbininkai aiškinosi, kad jeigu ir turėjo ten giminių, tai dabar nebežino adresų. Daugumas iš tikrųjų jų nebežino, o be to, vengia patekti į pinkles.

Tada iš rajkomo atvyko rusė inžinierė ir politinių seminarų vedėja Šupovskaja ir klausinėjo tiksliai, kas turi giminių

didžiųjų administracija stengėsi laikyti paslaptįje visa, kas vyksta už kalėjimo sienų. Pastaruoju metu tačiau šis "paslaptinumo šydas" buvo truputėlį praskleistas. Ponia Walter Funk, kuri dažnai aplanko savo vyrą kalėjime spaudos konferencijoje Bonnoje padarė keletą pranešimų: Spandau kaliniai nepaprastai sensta ir kenčia; R. Hessas esąs psichiniai nesveikas ir nuolat šaukėja, o Neurathas beveik visiškai apakęs ir turi būti vedžijamas kitų. Jos pasakojimas buvo tikrai šurpus — tačiau tikrumoje "nukarūnotieji antžmogiai" yra prižiūrimi keturių gydytojų, gali dirbti sode, arba skaityti knygas.

Ponia Funk įteikė peticiją dr. Adenaueriui, prašydama amnestijos, o taip pat kreipėsi į Bonnos žymesnius politikus ir į kardinolą Frings, Koelno arkivyskupą, ieškodama užtarimo, tačiau Vakarų Vokietijos oficialieji sluogsniai į jos pražymus neatkreipė didelio dėmesio. Kiekvienam savo kailis rūpi!

— New Yorko valstybėje (JAV) susidūrus dviem autobusams žuvo apie 50 žmonių.

nių Amerikoje, nesvarbu, ar žino ar nežino adresų. Reikalavo pasakyti Amerikoje gyvenančių giminių vardus — pavardes, tuos adresus, kuriuos anksčiau žinojo, o jei ir to nežino, tai bent kada jie į Ameriką išvyko. Žadėjo adresus surasti.

PERSIVILKĖ KUNIGAIS KLAUSO IŠPAŽINČIŲ

"Nordd. Volkszeitung", Bremen — Vegesack, 8. V. 52 paduoda iš Romos tokią žinutę:

Lietuvoje komunistai, persirengę kunigais, klauso tikinčiųjų išpažinčių, kad tokiu būdu sužinotų gyventojų galvoseną apie krašto politinę būklę. Šią faktą pasakoja vienas lietuvis pabėgėlis, kuriam pavyko pabėgti iš savo gimtojo krašto.

ČIULPIA PASKUTINIUS SYVUS

Per pirmas gegužės 10 dienų visoje Sovietų Sąjungoje "savanoriškos" valstybinės paskolos išspausa 35,7 milijardai rublių, vietoj numatytų 30 milijardų.

Gegužės 10 dieną Sovietų Sąjungos finansų ministeris Zvierevas išleido įsakymą baigti paskolos "pasirašymo" akciją.

Paskola yra numatyta sunaudoti Kuri byševs ir Stalingrado elektros jėgainėms prie Volgos, Kacho jėgainei prie Dniepro ir Turkmenijos, Pietų Ukrainos bei Siaurės Krymo kanalams finansuoti.

Iš Lietuvos buvo paskirta tos paskolos surinkti 246 milijonai rublių, kurių pusė paskirta į LTSR biudžetą, o kita pusė turi eiti minėtoms statyboms Rusijoje.

RUSŲ KALBA BRUKAMA IR LIETUVOS KAIMUS

Esą, norėdami arčiau susipažinti su rusų tautos kultūrinio lobynu, skaityti originaline Lenino ir Stalino veikalus, rusų literatūros klasikų kūrinius, "Pauguvio" ir "Raubatonių" (Vilkijos val.) žemės ūkio artelių kolūkiečiai mokosi rusų kalbos. Suorganizuotose šiuose kolūkiuose kursuose lankosi daugiau kaip 40 žmonių. Jiems vadovauja mokytojai Zumaras ir Naujalis.

"Kolūkis sparčiai vysto visuomeninių pastatų statybą. Vien 1951 metais pastatyta karvidė, arklidė, autogaražas, įpusėta stambaus grūdų sandėlio statyba", skelbia žinia, gauta iš Lietuvos.

Pažymėtina, kad "visuomeninių" bolševikai vadina bendroje nuosavybėje esantį daiktą... Dabar yra visuomeniniai arkliai, visuomeninės karvės, kiaulės... Vištos būna pusiauvisuomeninės tai reiškia, kad ją maitina kolchozininkas iš savo terbelės, bet kiaušinius turi atiduoti valstybei.

JURGIS PURVINAS LAIMĖJO VARŽYBAS

Adelaidės dienraštis "News" eilėje numerių skelbė konkursą: duotąjį tekstą vokiečių kalba reikėjo išversti į anglų kalbą. Laimėtojai, kuris tiksliausiai sugebės pasakyti tą pačią mintį anglų kalba, buvo paskirta £20 premija.

Tarp 17 tautybių varžovų dalyvavo ir 8 lietuviai. Premiją laimėjo Jurgis Purvinas, gys. Whyalloje (S. A.)

Laimėtoją, kuris yra ir AL skaitytovas, nuoširdžiai sveikiname, sugebėjusį savo žinojimu įveikti visus kitus varžovus.

— Korėjoje karo veiksmai ribojasi Jungtinių Tautų aviacijos bombardavimais Siaurinės Korėjos. JT aviacijos vadovybė pirmiau išpėjo tos vietovės, kuri numatoma bombarduoti, civilinius gyventojus, kad jie pasitrauktų iš pavojingų vietų. Tai daroma išmėtant lapelius ir per radiją.

Paskutiniu metu buvo įspėti net 78 miestų gyventojai. Miestai numatoma sombarduoti.

Taikos derybose nepadaryta jokios pažangos.

KELIONE APLINK STALĄ

Rugpjūčio 3 d. įvyko ALB Adelaidės Apylinkės visuotinas narių susirinkimas. Dalyvavo 31 asmuo, o iki susirinkimo pabaigos išliko tik 18 posėdininkų. Apylinkės Valdybos Pirmininkas p. Žalkauskas trumpai pranešė, kad Apylinkės Valdyba per penkis savo egzistencijos mėnesius nieko nenuveikė. Išskyrus silpnai paminėtą birželio 14 liūdnuosius įvykius ir Valdybos šauktą organizacijų atstovų posėdį pasitarti dėl namų statybos, į kurią nei vienas valdybos narys nebuvo nuvykęs. Baigdamas pranešė, kad šiandieną belikę tik trys valdybos nariai, o valdybos kandidatų rezervas jau seniai išsemtas. Du iš jų p.p. Žalkauskas ir Abromas čia pat atsistatydino, o dėl trečiojo ir paskutinio valdybos nario išdininko p. Morkūno liko tik neaišku, nes jis nemalonėjo net į susirinkimą atsilankyti ir išdavo stovio pranešimo padaryti. Pirmininkas siūlė pririnkti keturis valdybos narius ir du kandidatus. Per diskusijas išsiaiškinta, kad Adelaidės Apylinkės Valdyba yra visiškai subyrėjusi, todėl reikia rinkti naują. Kadangi šiam susirinkimui valdybos rinkimai nebuvo skelbti, sekantį susirinkimą nutarta šaukti rugpjūčio 17 d., tuoj po pamaldų.

Neseniai nuskambėjo spaudoje Melbourne Apylinkės sunkumai, tai negi gali atsilikti ir Adelaidė. Iš virš tūkstantčių skaitomų suaugusių Adelaidės lietuvių į susirinkimą atsilankė 31. Apie tris valandas kalbėta, ginčytasi, dairytasi aplink save, ką rinkti į valdybą, deje, tokių nesurasta. Prisiūlyta įvairiausių receptų: sudaryti koalicinę vadovybę iš visų Adelaidės lietuviškų organizacijų atstovų; rinkti tik vieną pirmininką, kad jis sau susirastų kitus valdybos narius; perduoti Apylinkės vadovavimą gražiai veikiančiai Moterų Sekcijai, o vyrams sudaryti tik vyrų sekciją... Smulkiau panagrinęs visi projektai pasirodė nepraktiški ir neįgyvendinami. Todėl nutarta ir vėl pasilikti prie senos statutinės rinkimų tvarkos. Žodžiu, daug kartų eita aplink stalą ir vėl sustota prie to paties galo. Jei nebūtų graudu — būtų juokinga. Savo emigrantiškoje butyje jau priėjome prie mizerijos. Daug rašalo išlieta spaudoje, daug gražių žodžių susirinkimuose prišnekėta, bet lietuviški reikalai rieda vis prastyn. Nejaugi jau numojome ranka ant krauju ir asaromis laistomos tėvynės. Nejaugi išblėso iš atminties artimųjų kančios ir ilgesio sutraukti veidai. Nejaugi jau netekome tikėjimo ir vilties į atsitatančią Lietuvą. Kažin, ar netrina kas nors iš džiaugsmo rankas dėl tokio mūsų organizuotumo. Kodėl UNRROS laikais nereikėjo ieškoti pirmininkų su žiburiu? O gali dar ateiti geri ir blogi laikai, kada lietuviška bendruomenės organizacija pasidarys labai reikalinga. Pasirodo, kad tiksliai vargas mus glaudžia ir krūvą. Gerai vienas kalbėtojas susirinkime pasakė, kad savo rinktus organus mes laikome lyg kuiną pasikinkę paplakti. Atsirado durneliai, lai

dirba, savaitgaliais pamiršę poilsį, savo šeimas, mėto sunkiai uždirbtus pinigus. Mes geriau šeštadieniais ir sekmadieniais dirbsime viršvalandžius, arba bare sustoję su alaus "pančiu" rankoje panagrinsime valdybos veiklą, jos narių praeitį, kaip prieš vestuves. Metų pabaigoje dar jie atsiims užmokestį iš opozicijos.

Jau tik penki mėnesiai beliko iki ALB atstovų suvažiavimo Adelaidėje. Pasikvietėme daug svečių, bet kas juos pasitiks, priims, pavaišins, paglobos, jeigu mes savo tarpe šeiminkų nesurandame. Suvažiavimui ruoštis jau pats laikas, o darbų ir rūpesčių marios prieš akis.

Konkrečiai siūlau: rugpjūčio 17 d. kiekvieno lietuvių yra tautinė pareiga ateiti į bažnyčią, tuo pačiu į susirinkimą. Iš anksto numatyti gerus, darbščius, sugebančius vadovauti ir galinčius mus padoriai reprezentuoti žmones, prieš svečius tautiečius ir prieš svetimtaučius. Gauti iš anksto siūlomų kandidatų sutikimą. Savo partinius bi-lietus ir asmeniškus nesantaiškų dulkes palikti namie. Susirinkime nutarti po £10 į mėnesį naujos valdybos dispozicijon. Jie patys susitars, kiek kuriam valdybos nariui priklausau už važinėjimus, prarastas darbo dienas ir valandas ir reprezentaciją mūsų organizaciniams reikalais. Šiuos pinigus laikyti ne kaip atlyginimą, bet tik susidariusių nuostolių išlyginimą. Jeigu jie patys sau pasiskirtų bent kokią sumą, gali atsitikti taip, kaip Melbourne apylinkėje.

Kad suaktyvinti solidarumo mokesčio rinkimą patarti būsimai naujai valdybai padalinti Adelaidės miesto lietuvių rajonais. Šiems rajonams paskirti patikimų šeimų mokyklinio amžiaus lietuviukus-inkasentus. Išduoti jiems igaliojimus, kvitų knyguotes ir rajone gyvenančių lietuvių adresus, o jų pavardes ir rajonus paskelbti spaudoje. Mokėti jiems 10% nuo surinktos sumos. Tokie kolekoriai su dyračiais savaitgaliais arba atostogų metu, lyg telegramų išnešiotojai, galėtų aplankyti kiekvieno lietuviu butą. Manau, nedaug atsirastų lietuvių, atsisakančių mokėti keliolika šilingų, atsilankius pas jį tokiam kolektoriui asmeniškai. Toks mokynis savaitgaliais besportuodamas nesunkiai surinktų iki £10, o sau pasiliktų vieną svarą. Kartu būtų ir mokyklinio jaunimo parėmimas. Kas nors pasakys, o kaip su statutu? Broliai, jeigu mes žiūrėsime visą laiką į paragrafus, greitai liksime be vadovybių, be savos spaudos, be mokyklos, be pinigų, turbūt, ir be statutų. Ir pats VLIKas iš mūsų nieko negaus. Jei pasirodys šis bandymas praktiškas, bus galima ir statutą pakeisti. Juk statusus ne dievai rašo. Gyvename tolimoje pasaulio saloje, sunkesnėse sąlygose negu Amerikos lietuviai. Jie turi užnugarį senas ir turtingas lietuvių organizacijas, todėl ir paragrafai mums turėtų būti skirtingi.

V.Čepliauskas

Buvusios didybės

Berlyne, Spandau priemiestyje, kuris priklauso britų sektoriui, stovi milžiniška raudonų plytų pilis. Jos kiemai ir sodas užima apie 15 akrų žemės ploto, o visą rajoną supa tvirta plytų tvora, sudarydama septyniakampį.

Už jos impozantiški, stipriai saugomų vartų dabar gyvena tik septynetas labai vienišų ir ligotų įnamių. Tai — septyni "didieji" naciai: Rudolf Hess, vienas iš artimiausių Hitlerio patikėtinių, Karl Doenitz, buvęs karo laivyno vadas, baronas Konst. von Neurath, buvęs Čekoslovakijos pro-konsulas, Albert Speer, Walter Funk, Baldur von Schirach, nacių jaunimo herojus, ir ex-admirolas Erich Raeder.

Jų "prievaždos" yra amerikiečiai, anglai, rusai ir prancūzai. Visų keturių tautybių karininkai talpinasi toje pačioje rastinėje, kalbasi tarp savęs vokiškai ir iš eilės atlieka kalėjimo prižiūrėtojų pareigas... Lygiai taip pat visų keturių tautų kariai iš eilės eina sargybą prie tvirtovės vartų ir sienų.

Nuo 1947 metų liepos mėnesio, kada šie septyni kaliniai pirmą kartą peržengė Spandau tvirtovės vartus, ketu-

S Y D N E Y

Darius ir Girėno minėjimą suruošė ALB Sydnėjaus Apylinkė liepos 20 d. Camperdown parapijos patalpose. Minėjimą pradėjo Apyl. Valdybos pirmininkas p. S. Pačėsa, kuris savo įžanginėje kalboje paminėjo Atlanto nugalėtojų tragiškos mirties 19 metų sukaktį, savo žygiu išgarsinusį Lietuvos vardą plačiajame pasaulyje. Didvyriai pagerbti tylos minute.

Po to apie Darius ir Girėną išsamiai paskaitą skaitė p. Kutka. Pritaikintus tai dienai eilėraščius pasakė Bankstown savaitgalio mokyklos mokiniai: Rita Glionartaitė ir Rimontas Reizgys.

— Australija subruzdą ieškoti daugiau uranijaus Siaurinėje Teritorijoje, kur jau anksčiau surasti nemaži uranijaus ištekčiai. Uranijus, kaip žinome, reikalingas atominės energijos gamimui.

— Norvegijos karalius Haakon atšventė savo 80 metų gimimo sukaktį. Jis pats vairavo atvirą automobilį Oslo gatvėmis lietuvių lyjant.

Bemarskiniu Evittos mirtis

IR GALIMOS POLITINĖS PASĖKOS

Taip vadinama "buduarinė" valstybės santvarka bene labiausiai buvo išryškėjusi Prancūzijos Liudvikų laikais Gal ne taip jau ryškiai ir viešai, tačiau vis dėlto neabejotinai svarbos "buduarinė politika" turėjo kuone visose valstybėse iki pat I pasaulinio karo. Vėliau, tarpukario (1918-1939) laikotarpyje tokie reiškiniai buvo jau labai retas atvejis.

Ir kaip tik todėl Maria Eva Duarte karjera pastarųjų metų Argentinoje buvo ne tikai sensacingas, bet ir charakteringas įvykis. Tokia Jungtinių Amerikos Valstybių spauda, kuri diktatoriškus polėkius niekad nėra gyrusi, šitos moters karjerą galutinai vertina teigiamai. Arba ir mūsų Bostone leidžiamas "Keleivis", kuris paprastai turi polinkį fašistines tendencijas ir diktatoriškus polėkius matyti ten, kur jie yra ir dažnai net ten, kur jų niekad nėra buvę, šitai moteriai reikė pritarimą...

Atseit, Maria Eva Duarte-Peron iškilimas ir tuo pačiu "buduarinės valstybės santvarkos" realizavimas moderniais laikais iššaukė eilę pritarėjų ir labai nedaug kritikų...

Maria Eva Duarte gimė 1919 metais neturtingo nežemio valstiečio šeimoje (vėliau ji pati teigė gimusi 1922 metais tačiau tai jau yra suprantamas moteriškas "kuklumas"). Graži, įdomi 23

metų amžiaus Eva jau buvo pagarsėjusi varietės ir radijo artistė. Nors ji ypatingais meniškais gabumais niekados nebuvo pasižymėjusi, tačiau pasirinkusi artistės karjerą ji atkakliai veržėsi aukštyn ir Eva Duarte pasidarė gana populiari artistė Argentinoje. Su tada pulkininku Peron ji susipažino 1942 metais ir nuo pat pradžios jie pasidarė nuoširdžiais draugais ir bendradarbiais.

1945 metais Peronas buvo išstremtas į vieną salą, ir Eva suorganizavo taip va dinamus "los descamisados" (= "bemarškiniai", kaip Argentinoje yra vadinamos neturtingųjų masės), kurie demonstracijomis ir keliamais neramumais privertė Peroną iš ištremimo grąžinti ir netrukus jo revoliucinis judėjimas perėmė valstybės valdymą, o jis pats tapo Argentinos prezidentu.

Po keletos dienų Peronas legaliai vedė Evą civilinėje ceremonijoje, o dar po poros mėnesių jie viešai situokė bažnyčioje, nes Argentinos katalikiškieji sluoksniai buvo pradėję reikšti pasipiktinimą. Ir nuo to laiko Argentinoje viešai prasidėjo "buduarinė santvarka".

Sakoma, kad Eva Peronui pat pradžioje pasakiusi: "Aš pati susitvarkysiu su darbo unijomis ir moterų balsavimu, tau teikiu sakyti prakalbas ir "bovyti" armiją". Praktiškai taip ir buvo. Ji pasidarė darbo ir socialinių rei-

kalų ministeriu. Ji įvairiais mokesčiais apkrovė stambiuosius pramonininkus ir prekybininkus ir suorganizavo didžiulį socialinį fondą, iš kurio be jokios atskaitomybės sėpė ir rėmė "bemarškinius". Ji darbininkams suorganizavo prabangias nemokamas atostogas, pristeigė prieglaudų seneliams, neturtin-giesiems duodavo kaip pašalpą nemokamą maistą, drabužius ar pinigus. Kad laimėtų ne visai jau laisvus rinkimus, Eva suorganizavo sistemą, kad "bemarškiniai" per rinkimus nemokamai buvo vežami į Buenos Aires, ten gaudavo nemokamą maistą, nakvynę, kino ir teatro bilietus, kad tik savo balsus atiduotų už Peroną.

Jinai rengėsi paskutiniais Paryžiaus modeliais, gyveno didžiulėje prabangoje ir neabejotinai tapo galingiausia moterim pasaulyje. Jos "bemarškiniai" ją tiesiog dievino ir vadino "bemarškinė Evitta", o tuo titulu ji pati aiškiai didžiavosi. Tačiau dėl jos moteriškos ambicijos dažnai nukentėdavo net tarp tautiniai prekybos santykiai. 1948 metais Eva Peron vizitavo Europą ir išstas dvi savaites išbuvo Paryžiuje, lauk dama oficialaus Anglijos karaliaus pakvietimo į Londoną. Tas pakvietimas dėl įvairių politinių ir etiketinių priežasčių nebuvo išsiųstas. Pasėkoje Anglijos mėsos normos buvo sumažintos, nes Argentina nepaprastai pakėlė jautienos kainas. Arba tos pačios kelionės metu Šveicarijoje pernelyg demokratiškai minia į diktatoriaus žmonos automobilį pradėjo mėtyti pamidorus. Tie pamidorai šveicarams kainavo milijonus, nes Argentinoje nebuvo parduvinėjami šveicariški laikrodžiai.

Bemarškinė Evita mirė po ilgesnės ligos. Nors oficialiai nepatvirtinta, tačiau žinoma, kad ji sirgo vėžiu. Politiniai stebėtojai jos mirtyje matė ir Perono režimo pabaigą. Argentinos aristokratija ir kairieji socialistai Perono niekadoms nemėgo, ir dabar, Evai mirus, jie pradeda kelti galytą.

Taigi, vienos moters mirtis gali turėti toli siekiančių pasėkų. (n)

LIETUVIŲ KULTūros FONDO AUSTRALIJOS APYGARDOS VALDYBOS PRANEŠIMAS

Po L. K. F. Australijos Apygardos atstovų suvažiavimo, įvykusio š. m. birželio 28 d. Melbourne, Australijos lietuvių spaudoje buvo paskelbta visa eilė straipsnelių ir pranešimų, tendencingai ir klaidingai nušviečiančių suvažiavimo priimtą nutarimą dėl Karaliaus Mindaugo Aukštųjų Mokslų Instituto veiklos sustabdymo.

Nesileisdama į jokiais diskusijas dėl tų straipsnelių ir pranešimų, LKF Australijos Valdyba skelbia visuomenės žiniai suvažiavimo priimtą, šiuo reikalu, nutarimą:

Nutarimas

1952 m. birželio 28 d. Australijos Lietuvių Kultūros Fondo atstovų suvažiavimas tarp kitų klausimų svarstė LKF žinioje veikiančio Karaliaus Mindaugo Aukštųjų Mokslų Instituto veiklą ir priėjo išvados, kad K. M. Aukštųjų Mokslų Institutas, ne dėl jo steigėjų ir vadovybės kaltės, bet dėl visos eilės kitų aplinkybių, negalėjo pradėti darbo pagal paskelbtą statutą.

Nėra jokių davinų tikėtis, kad ateity susidarytų palankesnės sąlygos instituto veiklai.

Jau antrus metus vykdomos paskaitos neatitinka instituto statutu bei programai, ir, apskritai, negali būti skaitomos kaip augštosios mokyklos kursas arba jo dalis.

Turėdami tai galvoje Kultūros Fon-

do atstovai su nuoširdžiu apgailestavimu priėjo išvados, kad K. M. Aukštųjų Mokslų Instituto veiklą Kultūros Fondo organizacijoj reikia sustabdyti. Institutui steigėjams bei vadovybei ir visiems bendradarbiams už jų kilnius norus ir parodytą entuziazmą sukurti lietuvišką augštojo mokslo įstaigą iš-eivioj, suvažiavimo dalyviai reiškia gilia padėką.

Suvažiavimas pabrėžia reikalingumą paskaitų suaugusiems bei jaunimui ir jų organizavimą paveda Kultūros Fondo skyriams.

LKF Australijos Apygardos Valdyba Melbourne, 1952.7.30.

Portugalijos "diktatorius" Salazaras

lamentarinė santvarka, taip puikiai veikianti Anglijoje, netinka jo krašto temperantiems gyventojams, kurių, be to, 70% beraščiai. Jis, būdamas gilus katalikas, tikėjo, kad krašto gerovė pakils tik įgyvendinus "krikščionišką socialinę teisę", paskelbtą popiežių enciklikose "Rerum Novarum" ir "Quodragesimo Anno", kurias nuosekliai išstudijavo.

1932 metais tapęs ministru pirminku jis suplanavo konstituciją, paremtą valdžios autoritetu ir krikščioniška teise. Minėta konstitucija buvo atiduota tautos atsisakimui (plebis-citui) ir gavusi didelę daugumą pasidarė "Salazar režimo" pagrindu. Visos politinės partijos panaikintos. Prezidentas renkamas visos tautos 7 metams. Prezidentas kviečiasi ministrų pirminką, kuris pasikviečia ministrus. Kas 4 metai renkama tautinė taryba (parlamentas), kuri aptaria valdžios patiektus įstatymus ir apsvarsto biudžetą. Be to, yra korporacijos rūmai, kuriuos siunčia savo atstovus darbininkų ir darbdavių organizacijos. Jie svarsto socialinius ir ekonominius klausimus. Įstatymus leidžia ministras pirminkas ir prezidentas. Ekonominėje srityje laikomasi nuosavybės principo, nes Salazaras įsitikinęs, kad privatus ūkis yra daug našesnis už korporaciją.

Pagal Salazarą konstituciją kiekvienas bandas nuversti valdžią yra dedamas į kalėjimą, tačiau Portugalijoje pagal tą pačią konstituciją nėra nei kalnimo iki gyvos galvos nei mirties bausmės. Spauda yra cenzūruojama, tačiau praleidžiama ir valdžią kritikuojantieji straipsniai.

Teisybė, krašte yra kiek opozicijos. Dalis liberalų mano, kad jau laikas pereiti į parlamentarinę sistemą. Diktatūra, nors ji būtų ir "labai gera", negali būti amžina, tačiau jie nesurenka reikiamos daugumos konstitucijos pakeitimui.

Per ketvirtį amžiaus padaryta milžiniška ekonominė ir socialinė pažanga: nutiesta virš 10.500 mylių puikiasių kelių, valdžios programoje per 20 metų numatyta pastatyti 20.000 namų darbininkams, aptvarkytas socialinis draudimas, pristatyta mokyklų ir t. t.

Portugalijoje žemės turtų negausu; ekonomika remiama žemės ūkio produktais. Jų pagrindinės eksploatuojamos prekės: kamštis 14,96% viso eksporto, sardinkos 12,36%, vynos 11,64% (1945 m.). Žemės ūkio patobulinimui ir praplėtimui vykdomi dideli irigacijos darbai, statomos didelės hidroelektros stotys ir t. t.

Per Antrąjį Pasaulinį karą Portugalija išliko neutrali, nors ją ir stengėsi įvilioti. Tik 1944 metais ji davė teisę Alijantų aviacijai naudotis Azorų salomis ir 1949 metais pasirašė Vakarų Atlanto gynyimo paktą.

Pats Salazaras kaip privačiam taip ir valstybiniam gyvenime laikosi didžiausio taupumo. 1928 m. jo alga buvo 4000 eskudų (apie 125 dol.) į mėnesį, o dabar, kaip ministro pirmininko, 15.000 eskudų (490 dol.). Jis sako, kad tos algos jam visiškai pakanka, nes turi dar valdišką namą ir automobilį.

Pasakojama, kad kartą jis buvo prašytas suteikti kiek lėšų kelionei į Braziliją važiuojančiam dainininkui ir jis atsakė: "Kaip aš galiu duoti pinigų dainuojantiems, kada neužtenka jų verkiantiems".

Paskutiniais metais Salazaras bičiuliai siūlė jam statyti savo kandidatūrą į prezidentus. Jis nukratęs rankas atsakė: "jei aš mirčiau prezidentaudamas, mane jie laidotų su valdžios iš-kilmėmis Jeronimo kapuose, o aš noriu būti palaidotas kukliai savo tėviškėje".

Tas žmogus išbuvęs 25 metus valdžios viršūnėse yra toks pat neturtinas, kaip prieš 25 metus.

Vienas prancūzų rašytojas Salazarą apibūdino: "Tai yra stebuklinga Dievo dovana portugalų tautai." C.

Mes sveikiname Jus atvykusius į šitą kraštą ir tikime, kad visi tapsite laimingais australais!

A. FREEMAN & SON

160 Unley Road, U N L E Y, South Australia

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RUBŲ SPECIALISTAI

Visa eilė naujųjų australų klientų yra patenkinti mūsų patarnavimais, nes būdami priemiestyje, mokame žemą nuomą ir galime pasiūlyti aukštesnės kokybės prekes už žemesnę kainą.

Visuose reikaluose Jums padeda

JUOZO ŽUKAUSKO

KALBINĖ — TEISINĖ — INFORMACINĖ PAGALBA

Dokumentų vertimai ir jų tvirtinimas. — Visų rūšių raštai angliškai — Visokeriopa informacija. — Kalbinė pagalba ir reikalų sutvarkymas įstaigose

Atsakymai į klausimus. + Pasitarnaujama ir korespondenciniu būdu.

Kreiptis:

Kasdien 2 — 5 val. p. p.
15 Manchester Unity Building

Kasdien 6 — 8 val. vak. —
10 Peel St.
Kirribilli,
Sydney.

160 Castlereagh Street
Sydney Tel.: M4878

Tel.: XB4312

Korespondencijai adresas: Box 58, Milson's Point P.O. NSW

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTĖJAS

— pagelbėti pirkinėjantis —

KLAUSKITE KURĮ NORIS MUSŲ PARDAVĖJĄ

Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą.

Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co Limited

Torch Dry Cleaners

EUROPIETIŠKO STILIAUS VALYTOJAI!

PRIĖMIMO PUNKTAI:

17 Pirie St., Adelaide, Magill Rd., Glen Osmond Rd., Unley Rd. ir kitur.

SYKES FURNITURE STORE

Taupyk svarus
pirkdamas
pas mus

334 Port Road, Hindmarsh

NAUJIESIEMS AUSTRALAMS
VISOKIARIOPAI PADEDAMA!

Baldai, kilimai
linoleumas
ir kita

LKF AUSTRALIJOS APYGARDOS VALDYBOS 1952-1953 METŲ

Veiklos gaires

LKF Apygardos Valdyba, pasirem-dama LKF įstatais, visų LKF suvažiavimų darbų išvadomis ir LKF Centro instrukcijomis, randa reikalo atkreipti visuomenės dėmesį į LKF Įstatų §§ 17 ir 18, būtent: LK Fondas savo §§ 17, 18 pažymėtomis funkcijomis (LKF Švietimo Valdyba ir LKF Meno Valdyba) praktiškai švietimo darbo imtųsi tuo atveju, jei PLB Švietimo įstais suiručių ar PL Bendruomenės išsiskaldymo įvykiuose negalėtų vykdyti savo uždavinių.

LKF, kaip visuomeninė, įsakomosios galios neapsunkinta organizacija, nesikiš ir nekludys švietimo įstaigų darbo sritims, kurias apima ir apims įsakomosiomis teisėmis paremtos organizacijos.

LKF Apygardos Valdyba stato sau uždaviniu sutelkti visokių srovių ir konfesijų lietuvių kultūrai ugdyti ir plėsti.

Kūrybinis išsivijimo impulsas, nepapildomas gairiosios giminės energijos, senka. Tačiau gajos tautos savisaugos instinktas daro visa, kad ku ilgiausiai išlaikytų likusią energiją ir todėl diktuoja mums rinkti po platųjį pasaulį išmėtytą dvasinį Lietuvos turtą. Jei mes sugebėsime jį surinkti ir apsaugoti nuo pražūties, juo pasinauosime dar labai daug metų. Tą uždavinį tegalės atlikti žmonės, Lietuvos mokslų ir menų — tuos du sąjungininkus, kultūriškai formuojančius žmogų, šeimą ir valstybę ir vedančius žmoniją į švieses nį rytojų — pastatę aukščiau už srovinčius interesus.

1952-1953 m. LKF Australijos Apygardos Valdyba skelbia sekančią darbų programą:

1. Jaunimo švietimas.

Australijos Apygarda laikys nuolatinį kontaktą su PLB-nės švietimo organais ir pagal išgales jiems talkininkaus nesiimdama "taikos metu" iniciatyvos. Konkretiai Apygardos Valdyba sugestiuotų Bendruomenės Centrą praversti jaunimo tarpe ankieta, apklausinė-jant jį, kokiose srityse norėtų lavintis lietuviškosios kultūros dvasioje (Ankieta apimtų ir motinas, auginančias

priešmokyklinio ar mokyklinio amžiaus vaikus).

2. Lietuviškojo meno raidos Lietuvoje ir išsivijimo aiškinimas

Tuo reikalu LKF skyriai, bendrai susitarę per savo apygardą, formuoja kilnojama mūsų menininkų parodą su atitinkamais paaiškinimais (referatu). Tuo pačiu parodoje eksponuojamos ir propaguojamos įsigyti dailės ir dailiosios literatūros knygos.

3. Meno studijų ir bandymų skatinimas.

Pradedančiųjų ar savamokslų menininkų darbų kilnojamoji paroda. Referatas ir paskatinimas. Pagal galimybę pradedantiems bus skiriamos premijos. Skyrių valdybos sugestiuojamos savo miesto kokioj universalinėj krautu-vėj gauti stalą lietuviškiems meno išdirbiniams pardavinėti.

4. Tėvynės pažinimo skatinimas.

a) Rašinių konkursai jaunimui. Temos liečia Lietuvos gyvenimą ir Lietuvą ir

b) Lietuvos pažinimo konkursas vaikams — toks konkursas parodys, kiek lietuviškoje šeimoje tremtyje dar ruse-na meilė ir prisirišimas savo kraštui. Toks konkursas turėtų būti viešas. Smulkesnės informacijos išsiuntinėjamos valdyboms aplinkraščiu.

5. Grožinės literatūros skatinimas

a) Grožinės literatūros kūrinių konkursas,

b) Chrestomatija jaunimui: rinktiniai tremties grožinės literatūros pavyzdžiai. Knyga turi būti paruošta šiais metais ir turėti ne mažiau kaip 300 puslapių. Iš anksto tai knyga išleisti paskelbti vėjų, susitarus su "Australijos Lietuvis" leidykla.

c) Bandyti surinkti ir atspausdinti lietuvių liaudies dainas, nespausdintas tremtyje. Kviesti bendradarbiauti visus Australijos lietuvius.

d) Išleisti lietuvių liaudies šokių aprašymus.

e) Literatūros informacija, indeksas ir kainos. Tuo reikalu susitarti su leidyklomis.

ir juos nupiešti. Piešiama taip pat patamsyje. Ir tas išlavina studentus taip, kad po 400 bandymų, jų pastabumas pakyla irgi maždaug 400 proc.

KAIP SUŽINOMA APIE ATOMSPROGIMUS

Daug buvo rašyta, kaip Amerika sužinojo apie atominius sproginimus Rusijoje, bet tikrasis tų žinių šaltinis yra speciali tarnyba vadinama Science Service. Jos stotys, kuriose nuolat budi stebėtojai, veikia Aliaskoje, Japonijoje, Irane ir kitose arčiau Rusijos esančiose vietose. Tos stotys turi specialius, labai jautrius seismografus, kurie užrašo kiekvieną žemės sudrebėjimą, o pagal drebinimo rūšį sprendžiama apie jo priežastis. Be to, stebimas atominių dulkių pasirodymas po sproginimų ir tt. RASTI KAPAI IŠ "ILIJADOS"

Prie Mycenae daromi kasinėjimai atidengė istorinį Peleponnesus miestą, kur buvo rasta 3000 metų senumo kapai. Iki šiol kasinėjimų rezultatai rodo, kad daugumas Homero "Ilijados" teigimų, kurie buvo laikomi legendomis, iš tikrųjų atitinka istorinei tiesai. Ilijadoje du princai broliai Agamemnonas ir Menelajus vedė Spartos karaliaus Tyndarėjaus dukteris Clytemnestrą ir Eleną. Vėliau Elena pabėgo nuo savo vyro su Paris į Troją, dėl ko kilo garsusis Trojos karas, kuris baigėsi pagarsėjusiu medinio arklio epizodu.

Šiuo metu jau įrodyta, kad vienas rastų kapų iš tikrųjų esąs Clytemnestros. Vienas iš svarbiausių archeologų atidengimų yra senovės paveikslas, vaizduojantis raitą žmogų. Tai teigia, kad Trojos karo metu buvo vartojama kavalerija, kas iki šiol buvo nežinoma.

f) Palaikyti nuolatinį kontaktą su Lietuvių Rašytojų Draugija.

6. Meno kūrinių apsauga

Tuo reikalu pirmasis etapas būtų lietuvių menininkų kūrinių ir tautodailės Australijoje indekso sudarymas.

7. Lietuvių mėgėjų teatro organizavimas

Gera visi žinome iš praclties ir dabarties, kad scena yra viena iš svarbesnių priemonių tautinei kultūrai kelti. Tačiau žinodama, kad tik gerais veikalais ir gera vaidyba galima to atsiekti, Apygardos Valdyba skatina LKF skyrius imtis iniciatyvos pradėti šį reikšmingą darbą tinkamu pasiruošimu. Tam atsiekti Apygarda kreipsis į mūsų teatralines jėgas Adelaidėje ir Bostone, prašydama instrukcijų.

8. Palaikymas kultūrinės veiklos kontakto su viso laisvojo pasaulio lietuviams kultūrininkais

Tokiais kontaktas galėtų pasireikšti kultūrininkų raštais, skirtais Australijos lietuviams, paskaitytais ko įspūdingiausiai visuose lietuvių subuviuose Australijoje, ir vice versa.

Pirmoj eilėj Apygardos Valdyba yra numaciusi kviesti šiuos asmenis: 1) prof. Balį, 2) prof. M. Biržišką, 3) prof. Kolupailą, 4) prof. Krėvė-Mickevičių, 5) prof. Pakštą, 6) prof. Puziną, 7) prof. Salį, 8) prof. Skardžių, 9) rašyt. Vaičiulaitį, 10) dail. T. Valių.

Gautieji raštai neturės būti spausdinami laikraščiuose, kadangi Apygardos Valdyba numato juos išleisti atskira knygele.

9. Apygardos Valdyba paruoš LKF įstatų projektą, pritaikytą Australijos sąlygoms, kuris bus patiektas sekančiam suvažiavimui priimti.

10. Knygų platinimas.

LKF Įst. 1 p. c) nurodo: LKF leidžia bei platina lietuvių laikraščius ir lietuvių mokslininkų bei menininkų kūrinius.

Remdamasi suvažiavimo nutarimu, Apygardos Valdyba išstis Geelongo kultūrininko p. Bertašiaus pasiūlymą perimti Valdybos žinion spaudos platinimo reikalą ir paruoš tuo reikalu projektą.

Visai tai programai vykdyti yra reikalingos lėšos, todėl šiais metais Apy-

Lietuviu kalba

Gerb. p. Redaktorium,

Man buvo labai malonu surasti "Australijos Lietuvis" 14 nr. straipsnelį apie kalbos grynumą. Tačiau aš nenorėčiau sutikti su kaikiuriais p. Žiemo pasiūlymais.

Žodžiu "vežėjas" mes galėtume pavadinti tiktai žmogų — šoferį, bet ne patį automobilį. Jį mes galėtume pavadinti "vežimu", jei norėtume būti "labai lietuviški." Tačiau tas žodis būtų bendras visiems automobiliams. Taksis gi yra specialios paskirties automobilis, kurio pats vardas yra kilęs iš žodžio "taksa", kurią moka keleiviai pagal tam tikslui įtaisyto taksometro parodymą.

Žodžiai "alinė ar aludė" atitinka angliškąjį — "ale-house". Baras gi yra speciali alinė, kur gerama prie ilgo aukšto baru vadinamo stalo skiriančio svečius nuo patarnautojų. Šis žodis yra kilęs iš angliškojo "bar", kuris turi daug reikšmių, bet reiškia ir pertvarą.

Mes neturėtume būti naciais, kurie būtinai privalo betkuriam dalykui sugalvoti savo tautinį pavadinimą. Tarp tautinius žodžius palikime tarptautiniams. Anglai, priimdami svetimus dalykus, dažniausiai palieka ir jų svetimus pavadinimus net tokius, kaip "kindergarten" (bet ne "childrengarden"), "rucksack" (bet ne "backbag"), "sourkraut" (bet ne "sourcabbage") etc.

Gerbiąs Vakarais

gardos Valdyba ypatingo dėmesio kreipia į patį Fondą, atseit, kasą. Tam tikslui skyriai bus raginami verbuoti kuo daugiausia narių ir rinkti visokiais galimais būdais narių mokesčius, atkas ir pan. Kitokius lėšų rinkimo būdus Apyl. valdyba išstis ir paskelbs savo aplinkraščiuose skyriams.

Mūsų užsibrėžto darbo pasisekimas priklauso nuo visos lietuvių visuomenės, nuo jos rašytojų, menininkų, pedagogų aktyvaus įsijungimo į bendrą darbą.

Tad į darbą greičiau,
Tad sukruksim smarkiau,
Tad, vyrai, pajudinkim žemę!

(Pasirašė) Vytautas Žemkalnis, Jonas Meiliūnas, Jonas Valys, Liūdas Barkus, Vaclovas Raginis.

Juozas Mikštas
KIBIRKŠČIUOJANČIOS AKYS

Kibirškščiuojančios akys
Vieną kartą mane žvilgtėrejo.
Bet jos mane nepasakė, —
Kokiais burtais mane užkerėjo.

Kibirškščiuojančios akys
Dabar šviečia man dieną ir naktį.
Bet jos niekad nesakė,
Kodėl emė širdis karščiau plakti.

Kibirškščiuojančios akys — — —
Paskui jas kažin kur aš nuklyščiau.
Nors jos niekad nesakė,
Kiek dėl jų jau sukurtu kvailysčių.

Kibirškščiuojančios akys — — —
Ir tegu šimts velnių jas pagrobia!
Juk jos niekad nesakė,
Kam jos kaupia savy džiaugsmo lobį...

Moe, 1952.VII.30.

AUSTRALIJOS KONSTITUCIJA

Aštuoni milijonai australų yra valdomi 14 parlamento rūmų, virš 600 gerai apmokamų politikierių, 700.000 išdidžiū valdininkų ir nuolatinio trynimosi tarp Canberros ir steitų vyriausybių. Ir visa tai, pagal Australijos konstituciją...

1901 — 2 metais, kada šitoji konstitucija buvo rašoma, vyravo dar didesnis nepasitikėjimas ir pavydas tarp atskirų steitų. Pradžioje buvo net manyta Australijos sostinę padaryti prie Viktorijos ir NSW sienos esantį miestelį Albury, tačiau matematiškai nusiteikę politikieriai išskaičiavo, kad negalima, nes Albury esąs 12 mylių per arti Melbuorno...

Pagaliau, didžiudamiesi savo nepriklausomybę, bet bijodami per daug nutolti nuo Anglijos, politikieriai, teisininkų talkininkaujami sukūrė nevisiškai laimingą mišinį Amerikos konstitucijos ir angliško parlamentarizmo. Ir iki šios dienos teisininkai, apsiginklavę paragrafais ir straipsniais, vis dar narplioja ir aiškina Australijos konstitucijos prasmę ir esmę.

Konstitucijos pakeitimo mintis šandieną vis labiau įsivyrąja ir, manoma, kad net dabartinis ministeris pirmininkas Mr. Menzies to norėtų. Ypač teisininkų tarpe jaučiamas judėjimas sušaukti tautos konvenciją konstitucijai revizuoti.

-n-

Mokslo — technikos naujienos

MILIJONO METŲ AMŽIAUS ŽMOGUS

Pietų Afrikoje, Johanennsburgo universiteto profesorius dr. R. A. Dart kalnų uoloje rado kaulus sutvėrimo, kurį jis pavadino Australopithecus prometheus, kuris žemėje gyveno prieš milijoną metų, o gal ir seniau dar, nes tiksliai jo gyventasai laikotarpis dar nenustatytas. Tas gyvis atrastųjų žmogaus išsivystymui nustatyti grandinėje užims labai reikšmingą vietą, tačiau kol kas sunkiai nustatoma. Pagal rastus duomenis mokslininkai nustatė, kad ta esybė vaikščiojo dviem kojom ir jau naudojosi ugnimi, tačiau jos išsivystymo laipsnis labai panašus į žmoginių beždžionių formas, bet gi visokiu atveju panašesnis ir daugiau turįs panašumo į žmogaus formas. Iš radinio ir aplink jį rastų liekanų sprendžiama, kad tas "beždžionžmogis" jau naudojosi ugnimi mėšai kepti.

GREITO PASTABUMO MOKYKLA

Amerikoje veikia dvi mokyklos, kuriose studentai mokosi greito pastabumo. Tai svarbu lakūnams, ypač karo lakūnams, bet tomis mokyklomis plačiai naudojasi artistai, dailininkai, žurnalistai, šoferiai ir tt.

Mokslas dėstomas tokiu būdu: studentams, laikomiems tamsoje, vienai sekundei parodomas baltame ekrane koks nors vaizdas, kurį jie per 3 minutes turi nupiešti. Tokiu būdu per valandą jie gauna pamatyti 20 paveikslų

P. JATULIS

PO TŪKSTANČIAIS KAUKIU

(Tąsa 2)

PAS RADŽAS IR PERLŲ ŽVEJUS

Pačiuose Indijos pietuose gyveno paravų kasta, kuri skaitė apie 20.000 sielų. Tai buvo skurdėvų gentis, kuri vertėsi perlų žvejyba. Tie paravai apie 1530 metus buvo užpulti vienos laukinės mahometonų tautelės ir, būdami sunkioje padėtyje, nutarė šauktis portugalų į pagalbą.

Perlų žvejų atstovai atvyko į Goą ir pasiūlė: jei portugalai apgins juos nuo musulmonų, jie visi būsią pasiruošę priimti europiečių tikėjimą. Karaliaus vietininkas mielai su tuo pasiūlymu sutiko ir išsiderėjo sau metinę duoklę — dvi perlų prikrautas valtis.

Tuoju prie Komorino iškyšulio pasirodė portugalų laivynas ir išvaikė plėšikus; čia pat atsivežti kunigai, su generalvikaru priešakyje, išlipo į krantą ir emė teikti visai genčiai krikštą. Iš visų pusių rinkosi paravai į vietą ir stoji į eiles; kunigai kažką sakė lotiniškai, ko perlų žvejai nesuprato, ir paravai atsakydavo kažką tamilškai, ko nesuprato kunigai. Reikiamos apeigos greitai buvo atliktos, popierio lapeliai su įvairiais portugalikiškais krikšto vardais žmonėms išdalinti, ir laivynas vėl išplaukė į Goą su generalvikaru ir kitais dvasininkais. Portugalų kolonijų vyriausybė galėjo tačiau su pasididžiavimu karaliui pranešti, jog jai vėl pavykę 20.000 sielų išgelbėti nuo amžino pasmerkimo ir atversti į šventąją Bažnyčią.

Nuo to laiko paravai kasmet atiduodavo savo duoklę, o baltieji iš savo pusės rūpinosi, kad musulmonų plėšikai nebaliestų perlų pajūrio. Tačiau tai nepakeitė paravų senų papročių, nes niekuomet daugiau tose srityse nepasirodė krikščionių kunigas, ir tik ta popierio skiautelė, ant kurios nesuprantamu raštu buvo užrašytas svetimasis vardas, liko vieninteliu atminimu, rišusiu paravus su jų tikėjimo pakeitimu.

Pranui Ksaverui atvykus į Goą, nuo šio perlų žvejų apkrikštinimo buvo praslinkę istisi aštuoni metai. Aštuoni metai nuo to laiko, kai pačiuose pietuose naujai laimėtoje bendruomenėje buvo atsilankęs paskutinį kartą katalikų ku-

nigas.

Vargingos, palmių lapais dengtos lūšnelės stovėjo prie Komorino iškyšulio nykiame, nederlingame pajūryje, kur žėrinčiai karštos smėlio kopos tik kur ne kur buvo apaugusios dygiais krūmokšniais ir vėduoklinėmis palmėmis. Ten gyveno paravai — lieknai, gysloti, tamsios odos spalvos žmonės — pasiskirstę į mažus kaimelius. Diena iš dienos, saulei patekęs, jie mažais luoteliais ir kregždės uodegos formos burėmis išplaukdavo į jūrą, kad saulei leidžiantis su laimėtu perlų kroviniu vėl grįžtų į savo nendrinės lūšnias.

Tutikorine, tos šalies žymiausioje vietovėje, tebestovėjo senos pagonių šventyklos su spalvotais dievų paveikslais ir skaisčiai raudonais ir baltais molio kūgiais. Ten buvo moliniai arkliai, akmeniniai tiltai su šventais žalčiais, jaučiais, karvėmis ir beždžionėmis. Taip pat ir mažuose kaimeliuose teberiojojo daugybė keistų ir nepadorių senojo kulto figūrų, prie kurių istisais šimtmečiais buvo prisirišę perlų žvejai.

Skaitlingais būriais lankydavo pakrikštyti paravai tas šventoves, ir jeigu jie bijojo ugninių dvasių, kurios nelaime skelbdamos vakarais šokinėdavo jūroje, skubėjo savo dievams aukoti žuvis ir statyti naujas iš molio ir nendrių šventyklas.

Vieną dieną pasirodė pas juos Ksaveras, basas, lopiniuotais rūbais, galvą pridengęs kukliu juodos vilnos kapišonu. Rankoje jis laikė varpelį ir skambino be paliovos, šaukdamas keistu ištariu kelis tamiliškus žodžius; atrodė, kad jis kvietė: "Ateikite, ateikite, noriu jums gera skelbti!"

Dar Gooje Ksaveras, vertėjų padedamas, buvo išvertęs į tamilų kalbą keletą pamokslų ir maldų, kuriuos su didžiausiu vargu buvo iškalęs atmintinai. Dabar tai viename tai kitame paravų kaime, varpelių prisiviliojęs čiabuvių vaikus, emė juos mokyti katekizmo, pratino melstis ir giedoti Ave. Mažieji su noru imdavosi mokytis, lyg čia būtų naujas žaidimas.

Vaikai tai pat labiausiai padėjo kovoti su pagoniškais stambais. Jie buvo linksmi ir laimingi, jei, baltojo kunigo vadovaujami, gaudavo daužyti molinių dievų statulas. Į tą dar-

Bandymai aukleti mano sunu

Sunkios tremties ir emigracijos gyvenimo sąlygos stovyklose mano sunaus nepalietė. Jis, ačiū Dievui, naujagimiui jaučiamo skurdo nematė, dėl ligų (turėjo vieną kartą slogą) nenumerė ir chroniškai nenusilpo. Mes, jo tėvai, nesame persiskyrę ir negalvojame skirtis (mano asmeniškai nuomonė). Tiek iš gerosios pusės. Iš blogosios yra tai, kad mes gyvename stovykloje ir abudu dirbame. Svetimųjų priežiūrai vaiko nepaliekame. Nors jis dar neturi pilnų keturių metų tačiau sugeba pats save prižiūrėti.

Kaip vaikus auklėti, prisipažinsiu, neturiu jokio supratimo. Praktikos trūksta, o teorija... ką gi po šimts kalakutų aš galiu padaryti jeigu mano sunus tos teorijos nežino? Neseniai skaičiau laikraštyje receptus kaip reikia vaikus auklėti (straipsnis, tiesa, turėjo būti apie vaikų perauklėjimą, bet ką gi padarysi, jeigu autorius ne tai parašė ką užsibrėžė). Šiaip ar taip, straipsnio mintis pačiam dėmesin. Reikia. Jeigu rašo, tai turbūt nusimano. Išvadas pasidariau štai kokias: 1. Tėvų geras pavyzdys yra viso auklėjimo pagrindas. 2. Jeigu kartais, nežūrint j tėvų gerą pavyzdį, vaiką paveikia kokia nelaba aplinka, už prasižengimus, jeigu užtenka, reikia statyti j kampą arba klupdyti, o jei tas nepadaeda, išperti kailį žabu, ryškėle ar diržu per užpakalį. Taip ir pasakyta — kuo ir kur. Iš pradžios (dar prieš tą straipsnį) mano drausminimo priemonė buvo kamps. Kartą parėjęs namo atradau ant grindų numestą lėkštę ar, teisingiau, jos šukes. Vaikas buvo išbartas, paaiškinta, kad jis yra kaltas dėl to, kad lindo ten, kur nereikia, ir pastatytas j kampą. Už poros dienų mama parnešė pieną. Tėtė netyčia užkabino su alkūne ir išpylė. Nelaimėi sūnelis irgi paimojosi aplinkui ir pasidarė sekančias išvadas: tėtė išpylė mamos atneštą pieną, lindo ten kur nereikia. Tėtė turi eiti j kampą. Iš kampo išėjau tik po dešimties minučių, kai atspirašiau mamos ir sūnelio už savo nedorą darbą...

Gal būt vis dėlto mušimas yra gera priemonė. Aname straipsnyje tas yra rekomenduojama dar dėl vienos labai rimtos priežasties — jokio pavojaus

užkrėsti kraują, kai tuo tarpu medicininės injekcijos visada yra surištos su šiuo siaubingu pavojumi... Kaip jau sakiau, jeigu rašo, tai turbūt supranta. Ir apie auklėjimą, ir apie mediciną. Nors tos injekcijos mano rašinyje ir nepriklauso prie temos, tačiau medicina yra viena iš mano silpnųjų ir todėl aš noriu perspėti skaitytoją dėl injekcijų. Pavyzdžiui, kas nors suserga plaučių uždegimu. Gauna injekciją (peniciliną) Nuo pačios pirmosios injekcijos gauna kraujo užkrėtimą. Tam išgydyti gauna kitą injekciją (prontosil), kuri dar kartą užkrečia kraują. Kas atsitinka — turime žmogų su degančiais plaučiais ir chroniškai užkrėstu krauju. Baisu. Būtų labai įdomu jeigu kiti medicinos žinovai išsirtartų šiuo klausimu. Gal nebologas sumanymas būtų įvesti laikraštyje medicinos kampaš su klausimais, sumanymais, atsakymais ir t. t. Vienas iš pirmųjų mano klausimų: Ar varnėlės, dešiniųjų tarakono kojų, silkių rasalo ir barsuko taukų tepalas gerai gydo gumbą?...

Ach, aš gi pradėjau kalbėti apie mušimą. Mušiau aš savo sūnų. Per užpakalį. Delnu. Visa bėda, kad niekada negalėdavau žinoti ar užtenkamai stipriai mušu. Biauzybė turi iš motinos paveldėjęs žemaitišką kraują. Užsispyręs. Neverkia. Po baumės įvykdymo kartais dar turi tiek įžulimo, jog pasako man: "Tėtė, aš pykstu". Kartą, prieš porą savaitių, jis sumanė parodyti savo draugėms savo sugebėjimus plaukti. Atsigulė j balą ir pradėjo taškytis visomis keturiomis. Aišku, gavo per užpakalį. Jo nuomone jis nebuvo padaręs nieko nusikalstamo ir po mušimo jis man pareiškė, kad aš jį galiu mušti kada tik noriu todėl, kad esu didesnis. Spjoviau ir daugiau jo nebemušu. Turbūt pasidariau sentimentalus ir isteriškai nervingas. Reikės eiti pas gydytoją ir prašyti injekcijos šiai ligai išgydyti, nors tas ir "rišasi su kai kuriuo kraujo užkrėtimo pavojumi" (cituoja iš A. L. 1952.7.14, psl. 10).

Meluoti mano sūnelis irgi jau moka. Tai yra tėtės ir mamos kaltė. Visų pirma mes patys pradėjome jam meluoti. "Gabuli, gerk žuvies taukus. Tavo mama maža būdama visą laiką gėrė ir žiūrė

kokia ji sveika". Mama turi mažą kraujystę ir būdama Gabulio amžiaus j žuvies taukus žiūrėjo su tokia pat "meile" kaip ir 95 procentai vaikų. Arba: "Gabuli, dantukus reikia valyti. Tėtė kiekvieną rytą ir vakarą valo dantukus ir žiūrėk kokius gražius turi". Tėtės dantų šepetukas jaunystėje gan dažnai apaugdavo voratinklais, o gražių dantukų tėtė turi tris. Priekyje. Padaryti Augsburgėje tėtė jau senai sulaukus to amžiaus kai dantukai nebedygs. Su kitais dantukais tėtė eina pas dantų gydytoją du kartus j metus. Iš tikrųjų meluoti savo sūnelį privertėme mes patys. Kartą grįžę namo atradome sūnelį prie užuolaidų su žirkėmis rankoje. "Gabuli, kas nukirpo užuolaidas?" Tyla. "Gabuli, kas nukirpo užuolaidas?" Gabulis pradeda kombinuoti. Jeigu tėtė klausia kas tai padarė, tai matyt jis nežino. Jeigu nežino, tai ir nereikia žinoti. "Gabuli, kas nukirpo užuolaidas?" "Gabu nekirpo", atsako sūnelis ir dabar įrodyk jam kad du ir du yra keturi.

Sūnelis yra susimaišęs autoritetų hierarchijoje. Pagrindinis ar teisingiau kasdieninis autoritetas yra tėtė. Mama yra labai patogus ir geras išradimas, bet autoritetas? Mama yra mama. Aukštesnis autoritetas už tėtę yra Kalėdų Senelis ir Dievulis. Čia ir yra tėtės be laiko atsiradusių keturių žilų plaukų priežastis. Įsivaizduokite padėtį. Valgome pietus. "Šitą košę, Gabuli, išvirė Kalėdų Senelis, valgyk". "Kalėdų Senelis tos košės nevirė, nenoriu valgyti." "Aš tau sakau, kad virė..." "Nevirė, jis pats man tai sakė." Aiškiai meluoja, bet pats tiki tuo. Ką gali žinoti, gal jis sapnavo. Tėtė savo autoritetu daugiau remt nebegali, nes Kalėdų Senelis sakė, o jis yra pats didžiausias autoritetas. Už jį tik Dievulis yra didesnis. Jeigu tėtė susiginėja arba susibara su berniuku tai visada yra pavojus kad apie tai bus vakare pasakyta Dievuliui. Kai sūnelis atsigula j lovą ir persižegnoja, jis pradeda melstis. Malda susideda iš dviejų dalių. Pirmoji — grįžimo j Lietuvą, sveikatos sau ir visiems giminėms ir pažįstamiems prašymas. Antroji — dienos įvykių nupaskojimas neretai paprašant Dievulio išrišti ginčijamą klausimą. Vargšas tėtė, jeigu naktį berniukas susapnuoja Dievulį, kuris patvirtina, kad teisybė buvo

Redaguoja V. Čepiauskas

HELSINKIO OLIMPIJADOS REZULTATAI

Tarptautinė Sporto Olimpijada Helsinkyje (Suomija) pasibaigė. Zaidynių rezultatai nėra netikėti — didžiosios tautos ir čia pasirodė vadovaujančiomis.

Olimpijados laimėtoju išėjo JAV-bės surinkusios 615 taškų ir laimėjusios 40 aukso medalių iš 155 galimų. Sovietų Rusija, kuri ilgą laiką pirmavo, užėmė antrą vietą, surinkusi 541 tašką ir laimėjusi 22 aukso medalius. Trečią vietą užėmė Vengrija su 305 taškais ir 16 aukso medalių. Australija taip pasirodė gana rimtai ir užėmė 11-tą vietą, surinkusi 97 taškus ir laimėjusi 6 aukso medalius.

Nėra žinoma, ar tarp Sovietų sportininkų dalyvavo ir lietuviai, nes nė viena Pabaltijo valstybė savistoviai Olimpijadoje nedalyvavo.

Gabulio pusėje... Atsimenu kažkur skaičiau apie berniuką: "Mama jį dievina, tėtė myli, vyresnieji broliai ir seserys jį toleruoja, suaugusieji nekrepia dėmesio, mažos mergaitės nekenčia ir Dievas apsaugo." ... Berniukas yra ateitis su varle kišenėje. Jį galima išvartyti iš savo darbo kambario, bet negali išvartyti iš savo širdies."

Turbūt aš iš tikrųjų nemoku savo sunaus auklėti. Turbūt. Tikrai tą žinojau už kokių penkiolikos metų. Jeigu jis kartais bus blogai išauklėtas, tai vienu dalyku aš vis dėlto galėsiu džiaugtis: jis žinos kaip nereikia vaikų auklėti.

G. Žemkalnis

Visur visai

STAIGMENA

Kai Chrisman (Illinois, USA) bažnytkaimio gyventojai savo policijos viršininkui Carl Sayres padovanojo auto mašiną, jis buvo tiek paveiktas šios malonios staigmenos, jog neapsižiūrėjęs įvažiavo j daržą, buvo nubaustas 113 dol. už girtame stovyje neatsargų važiavimą ėir prarado tarnybą.

SU TANKU Į RESTORANĄ

Evendorfe (Saksonijoje) keli anglų tankai įsiveržė j vieno restorano kiemą ir pareikalavo konjako ir rūkalų. Kai restorano savininkas, matydamas karėvių j taip jau neblaivų stovį, atsisakė tai padaryti, vienas iš tankų paleida šūvį j restorano pastatą, išmušdamas langus ir duris.

"Alus gerti sveika" (iš pradžiamokslio).

BELIKS TIK PENKI KARALIAI

Buvęs Egipto karalius Faroukas, dabar jau exilyje, Amerikos laikraščių pranešimais, jau senokai išpranašavo, jog iš visų pasaulio karalių liks tik penki: čirvų, pykų, bubnų, kryžių ir Anglijos karalius...

MIEGUISTAS TALENTAS

— Tikrai pastebima, kad jis gabus. Jis atrodo toks užsimiegojęs.

— Tai yra jo talentas, kuris miega jame.

TEATRE

Per generalinę repeticiją teatre kilo tikras skandalas. Teatro direktorius skundėsi:

— Aš jaučiuos kaip beprotnamyje!

— Taip, taip, — atsiliepė vienas artistas, — ten mažiausiai bent direktorius yra normalus.

ba jį įdėdavo visą savo laukinę širdį. Patenkintas Ksaveras tuomet rašė j tėvyne savo broliams: "Jei man praneša, kur garbinami stabai, surenku visus vietos vaikus ir einu tenai. Išjuokimas, kurį velnias patiria iš vaikų, yra daug didesnis negu pagarba jam teikiama užaugusių pagonių. Vaikai nuverčia dievų stovylas, jas sutrina j dulkes smulkiau už pelelus, apspjauo, mindžioja ir dar daugiau negarbėbė duso".

Vaikų jausmai greitai užvaldė ir jų tėvų širdis, ir susižavėjimas svetimu vyru vis augo. Kaip mieste buvo su portugalų ponais ir jų vergais, taip įvyko ir su perlų žvejais: — jame pamilo Ksaverą ir emė juo akiai pasitikėti, matydami jame tiesiog aukštesnę būtybę. Vos tik vakarais prabildavo jo varpelis, nuskambėdamas pajūriu ir pasigirdavo jo ypatingi žodžiai apie nematomą Dievą, apie laimingųjų karalystę danguje ir apie pasmerktųjų vietą giliai po žeme, — nustoto žvejai matyti baisesias ugnies dvasias bangose žaidžiant. Tarsi jo varpelio garsas nušluotų baises vaiduoklius.

Tuo būdu sėkmingai baigęs savo misiją žvejų pajūryje, Ksaveras iš eilės lankė visas portugalų Indijos kolonijų sritis. Čia jam reikėjo keliauti išilgai krantą per smėlėtą dykumą, kur karšta žemė švilino kojas, čia vėl ėjo per neįžengiamas girias. Nuostabus talentas kalboms jam leido trumpu laiku pramokti ir malajų kalbą, kuri aukštutinėje Indijoje visur buvo suprantama.

Kur tik jis nenukeliaudavo, visur sakydavo pamokslus, naudodamas kiekvieną progą klausytojams vaizdžiai ir apčiuopamai parodyti Dievo galybę ir amžino pasmerkimo pavojų. Vulkanais (ugniakalnišiais) nusėtoje Homoro saloje jis aiškino, jog tie krateriai esą pragaro dūmtraukiai, ir jų gilumoje, iš kur veržiasi nuodingi dūmai, per visus amžius būsiai troškinami dievų garbintojai.

Paravų išbandytas masinis j krikščionybę perėjimas mainais už ginkluotą pagalbą tais laikais Indijoje ėjo j paprotį. Kandy kunigaikštis Ceilone, kaimyninių tautelių grąšomas, prašė portugalų kariuomenės pagalbos ir kaip atpildą žadėjo visos jų tautos atsvertimą. Kadangi jo kunigaikštystėje buvo garsioji uola su aiškiai matomu Buddos kojos įspaudu ir kad vienoje sostinės pagodoje buvo saugomas vienas Prakilniojo dantis, kunigaikštis savo tėvų tikėjimą norėjo atiduoti tik už stipraus kariuomenės kontingento pristatymą.

Su baltaisiais kareiviais j Kandy buvo atvykę ir vienuoliai, kurie kunigaikštį ir jo tautą tuoju apkrikštijo. Bet vos portugalų ekspedicijos korpusas išvaikė neprietelingu mahometonus ir spėjo apleisti Ceiloną, bematant kunigaikštis grįžo j senąjį tikėjimą ir iš naujo liepė atidaryti šventyklą su Buddos dantimi.

Vieniems metams praslinkus, Ksaverui būvojant Pietų Indijoje, valdovas iš naujo įsivėlė j karą ir būtinai buvo reikalingas vėl ginkluotos portugalų paramos. Ksavero garsas jau buvo pasiekęs Ceiloną; todėl kunigaikštis kreipėsi j jį, prašydamas tarpininkauti pas gubernatorių. Ksaveras su džiaugsmu priėmė tą pasiūlymą ir pats, portugalų kariuomenės lydimas, keliavo j Kandy pabandyti iš naujo ten įvesti krikščionybę.

Jis vaikus vėl panaudojo kovoje su stabų garbinimu. Jo pamokyti, vaikai įsiveržė j garsiąją šventyklą, išvilko lauk Buddos dantį ir su įkarščiu tol trynė šventąją uolą, kol Prakilniojo įspausto kojos pėdsako nebėliko nė žymės.

Ir kiti šalies kunigaikščiai kvietė j savo dvarus misijonierių, kuris turėjo gerą vardą pas portugalų viršininkus, iš kurių, esant reikalui, gaudavo pagelbos vietos neramumams nuslopinti. Tvarką atstačius, ten pasirodydavo Ksaveras ir mainais už karinę pagalbą savo varpeliu šaukdavo suinteresuotos kunigaikštystės gyventojus j katekizmo pamoką.

Per šešius savo darbo metus Ksaveras sukūrė Indijoje didelę veikimo sritį. 1549 metų pradžioje jis rašė Ignacui: "Šiuo tarpu mūsų Draugijos nariai gyvena visuose Indijos centruose, kur tik yra krikščionių. Keturi randasi Molukuose, du Malakoje, šeši Komorino kyšulyje, du Kočine, du Basseine ir keturi Sokotros saloje. Kiekviena grupė yra vadovaujama vyresniojo".

Ištisi metai praėdavo, kol jo laiškaai tolimu jūros keliu pasiekdavo Europą, o ją pasiekę padarydavo didžiulę džiaugsmo šventę erezijos prispaustai katalikiškai krikščionybėi.

Portugalijos karalius Jonas, sužavėtas pasisekimais misijos, kuriai jis pats davė pradžią ir kurią rėmė, Ksavero laiškus persiūsdavo ir j Ispaniją, kur Toledo arkivyskupo įsakymu jie būdavo perskaitomi iš visų sakyklų.

(Bus daugiau)

English Section

LITHUANIA — 1951

(Continued)

COMMUNICATIONS

Since July, mail and communications have come under rigid surveillance.

Mail.

A letter from abroad is a passport to Siberia.

Upon applying for work one must fill out a special form. One of the more important questions to answer is: "Do you have relatives in the West?" If the reply is negative, and a letter should arrive from abroad, no questions are asked but the recipient is immediately deported.

All letters to be sent abroad must be registered at a central post-office. The sender hands over his unsealed and unstamped letter, pays 3 rubles and receives a receipt. Naturally, his name and address are duly recorded. No one is ever certain that a letter will reach its destination.

Communications between the various "friendly" Republics of the USSR is severely controlled.

Since the Iron Curtain cut off Lithuania from the rest of the world, mail from that country is practically at a standstill. There has been only one instance of a mass flow of mail from Lithuania. In 1949 thousands of Lithuanian Americans were deluged with letters and cablegrams from relatives, friends and unknown persons, begging and exhorting the immediate shipment of the wonder drugs from this country — penicilin, streptomycin and aureomycin etc. — Before the racket was exposed by the "The New York Journal-American" the Soviets were in possession of millions of dollars worth of these drugs. It was proven that many such letters mailed from Lithuania, bore names of the people long deceased, deported or missing for a good many years.

Transportation

The Communists themselves admit that the bus communication is scandalous, especially in Vilnius and Klaipėda. People are so conditioned to the "bolshevik order" that they fail to pay attention to irregularities. Dissatisfaction and protests only encourage a trip to Siberia.

Movements of the inhabitants have been severely restricted. Police permission must be obtained if residents desire to go to towns in their district. They must fill out a blank stating where they are going, the purpose of the trip, length of stay and whom they will meet.

Railways are operating, but passenger traffic is very light.

Waterways.

Inland water transportation is of vital importance to the Soviets because the underdeveloped Soviet railway system suffered much destruction during the war. It is now mobilized and under severe orders.

Not only people living near inland waterways have been drafted, but their tools, animals and buildings have been confiscated.

For purely strategic purposes Lithuania's inland waterways in the northwest are being connected with canals in Latvia and Leningrad, and the east and southwest waterways with the White Ruthenian Rivers — the Soz, Horyn, Ptycz, Drut and further on with the rivers of the Ukraine — the Dnieper, Don and Desna.

Navigation on the Nemunas River has become very active. Ten new Diesel-engined ships operate from Kaunas

to Klaipėda. A new town has sprung up near Jurbarkas for the prime purpose of repairing ships.

RUSSIFICATION

Russification is being promoted by various methods. Many Russians have settled throughout the country, mostly in cities.

Some Russians remained after demobilization. The soldiers had nothing to return to in their homeland. Other hungry and ragged Russians swarmed into Lithuania in 1945-47. They looked upon Lithuania as a "Little America", a veritable paradise — there was food here. About two thirds of the inhabitants of Vilnius are Russians. Russians make up one third of the population in Kaunas and 60% in Klaipėda.

Russification is carried on in schools, the theatre, through the press, radio and all other channels. Because of the growing Russification, many native communists are bitterly disappointed.

The best of everything is reserved for Russians. They hold the best positions and are seldom found in poorer paid jobs. The better homes are for this "elite." They patronize their own special stores and have every convenience. The natives sink lower and lower in this slave state.

All the former resorts — Palanga, Birštonas, Druskininkai, Giruliai, etc. — are for the exclusive use of Russians. Restaurants are frequented by Russian officers and government officials and a few top ranking native officials. Prices are high. Dinner in Vilnius or Kaunas costs from 60 to 80 rubles.

RADIO BROADCASTS

When the VOA inaugurated the Lithuanian Voice February 16th, Lithuania's Independence Day, a rigid control over receiving sets and their confiscation began almost immediately. Special troops were dispatched to Lithuania from East Prussia and they began an immediate intensive search for the "enemies of the people," and receiving sets.

A German escapee who returned to Germany from Lithuania recently said: "There are quiet a few radio sets in Lithuania. It is the only means to follow news from the West. One day a Freedom Fighter walked 17 miles each day just to hear "the Voice from America". People were deeply moved during the first broadcast. Generally, people are satisfied with the Voice of America broadcasts. Of course there is interference but that can be caused by airwaves too. People listen in greatest secrecy — at the approach of strangers or any intruder outside the family circle — there is no radio. People listen to the Russian, Polish and Rumanian broadcast too."

Another escapee wrote: "Yes, I listened to the Lithuanian Voice in Lithuania. Interference is so great that sometimes entire sentences are blurred. Mostly listeners are in towns and cities as farm people do not have radio apparatus and electricity. Even at tremendous risk, people do listen."

"During independence days all radios were registered in Lithuania. Registration of radios exists today and those who do not obey find themselves in Russia.

"Radio are to be had in Lithuania but the price is high, between 800 and 1,200 rubles — naturally they are all registered and designated fee must be paid. The masses use ordinary, cheap, two-wave Russian type sets. People listen to the Voice on old radios. People do not listen where there are loud-

speakers. Officially the bolsheviks do not forbid listening to the Voice but people are tracked down and punished.

"From America, people beg for news that will help and strengthen them spiritually, to enable them to keep on fighting. They want facts to offset and counteract the bolshevik propagandistic lies. They know conditions in their own lands too well; they want to know what their compatriots are doing to help free their enslaved Motherland and what Americans are doing to help free world; more news about the spirit of the West, the Korean war..."

A Report on the Network of Radio Transmitters

A usually reliable source supplied the following information regarding the installation of special radio transmitting stations in the border countries.

Many special radio transmitting stations have been constructed in the "border" Republics. More than 2,000 such radio transmitters are built in Western Ukraine, White Ruthenia and the Baltic States. Lithuania alone has 300, Latvia about 180 and Estonia 200.

The radio transmitters of about 500-1,000 watt power are constructed in "area centers" (oblasts), MTS, ports, railway junctions, public works centers. Their radius covers 40 kilometers and they re-broadcast Moscow and other Soviet radio programs.

The Radio transmitters are 1951 models of the "Radiopromsviaz" firm which produces vast numbers of these transmitters. In Western Ruthenia in the Baranowicze "oblast", 84 such relay stations have been installed.

Radio stations are being installed in the larger kolkhozes and sovkhoses. The KP/b secretariat of each "raion" allots the space for the radio stations. More than one transmitter is installed in the larger industrial centers.

The kolkhoz and factory workers are assessed the costs of installation. Funds of the "oblast" and "raion" pay the Soviet Communications Ministry for the radio installation and parts. Technicians and workers are sent from Soviet Union together with the machinery. 3 or 7 people man one radio station. Top workers are Russians, their assistants are natives.

The radio transmitters are similar to the jamming posts which interfere with foreign broadcasts, the Voice of America in particular.

In September 1951, a radio transmitter began broadcasting in the Zarasai District which serviced the kolkhozes and Soviet farms. Programs are devoted to "speed-up" work and agitation propaganda.

Radio transmitters have been installed in the "oblast" cities of Vilnius, Kaunas, Klaipėda and Siauliai, MTS and the bigger farms. Larger factories are installing similar transmitters. Each factory guild, messhall, restaurant and club receives a megaphone. At mealtime the workers must listen to political lessons, work orders, instructions and "Stakhanovite" agitation in order to fulfill the annual production plan before the October revolution anniversary.

Visada pasirošę sąžiningai patarimai
nauti
TAXI — SUNKVEŽIMIAI
(Taxi-trucks)
Kviesti tel. FA 1805 (visą parą)

EFG, ENGLISH and FOREIGN
BOOK SHOP
Sydney: 28 Martin Place (ground floor),
Brisbane: AMP Lane off Edwards Street.
Didelis pasirinkimas vokiečių, rusų, prancūzų ir kitomis kalbomis
knygų ir žurnalų
Reikalaukite mūsų katalogų

"DO YOU WANT TO LEARN ENGLISH?"

Post this form to:

The Director,
Department of Education,
Please send me:

Information about the Evening Classes.....
Free Correspondence Lessons.....
Free Radio Lessons.....
Surname..... Christian Name.....
Address.....
State.....
My native language is —

LEARN ENGLISH—MOKYKIMES ANGLISKAI

RADIO PROGRAMME
"FOR NEW AUSTRALIANS"
(Lessons 27-52)

RADIJO PROGRAMA
NAUJIESIEMS AUSTRALAMS
(27-52 pamokos)

BROADCAST BY THE AUSTRALIAN BROADCASTING COMMISSION

TRANSLIUOJAMA AUSTRALIJOS TRANSLIACIJŲ KOMISIJOS

Saturday, 23rd August, 1952.

Šeštadienis, 1952 m. rugpjūčio 23 d.

In this broadcast lesson Mary, John and Paul plan what to do while they are in Melbourne. If you listen to it you will learn with Paul about phrases like "going to the pictures".

Šije pamokoje Marytė, Jonas ir Povilas planuoja, ką veikti būvajant Melbourne. Jeigu jūs pasiklausysite, tai išmoksitė apie tokius išsireiškimus, kaip "going to the pictures".

MARY: This afternoon we'll go to the Art Gallery and look at the pictures.

MARYTĖ: Šį popietį eisime į Meno Galeriją pasižiūrėti paveikslų.

JOHN: Do you like that, Paul?

JONAS: Ar tau, Povilai, tai patinka?

PAUL: Yes, very much. I want to see pictures by Australian artists.

POVILAS: Taip, labai. Aš norėčiau pamatyti Australijos menininkų paveikslus.

MARY: There are very beautiful pictures in the Art Gallery. Then we'll go to the hotel and have dinner.

MARYTĖ: Meno Galerijoje yra labai puikių paveikslų. Po to grįšime į viešbutį pietauti.

JOHN: And where will we go this evening? After dinner?

JONAS: O kur mes eisime šį vakarą? Po pietų?

MARY: We can go to the pictures.

MARYTĖ: Mes galime eiti į kiną (pictures — paveikslai, atseit, judantieji paveikslai).

PAUL: Go to the Art Gallery again?

POVILAS: Ar vėl į Meno Galeriją?

JOHN: No, no, Paul. We go to the Art Gallery and look at the pictures — pictures by artists. But "to go to the pictures" — that is to go to the films... to go to the cinema and see a film.

JONAS: Ne, ne, Povilai. Mes einame į Meno Galeriją pasižiūrėti paveikslų (= at the pictures) — menininkų pieštų paveikslų. Bet "to go to the pictures" — reiškia eiti pasižiūrėti filmų... eiti į kiną žiūrėti filmos.

PAUL: O. K. — now I understand.
(Continued on page 7)

POVILAS: Tvarkoj — dabar aš su-
(Perkelta į 7 psl.)

Kilkos iš Rygos. Įvairiausių rūšių silkės. Šprotai. Rauginti kopūstai. Salami. Šoninė. Marinuoti agurkai. Šviežia ruginė duona. Ir kita.

D. Leoni

80 Gouger Street,
(Prie pat miesto turgavietės)
SUSIKALBAMA DAUGUMA
EUROPOS KALBŲ!

EUROPIETIŠKO MAISTO ADELAIDĖJE NETRUKSTA!

Megaw & Hogg

127 King William Street
Adelaide (prieš Town Hall)

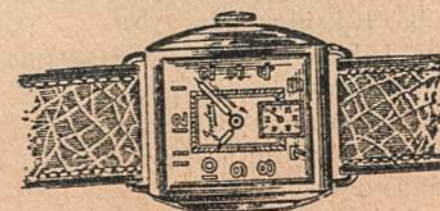
Naujieji australai šiuo yra maloniai kviečiami apžiūrėti platų pasirinkimą įvairiausių vartotų baldų. Lovos, spintos, foteliai ir sofos, virtuvės baldai, kilimai, matracai...

ATDARA ŠEŠTADIENIAIS NUO 9 iki 11.30 RYTO

Vintage Cellars Ltd.

187 GAWLER PLACE, ADELAIDE, Tel. C 730

Australiški, elzasiški, vokiški, ispaniški, prancūziški vynai
Įvairiausi likeriai ir degtinės.
Tie, kurie iš tikrųjų mėgsta
T A U R I U S G Ė R I M U S
pas mus ras geriausias ir seniaus us vynus iš viso pasaulio!

JUVELYRAS IR LAIKRODININKAS

AUKŠČIAUSIA KOKYBĖ
ir
MALONUS PATARNAVIMAS

H. G. Dall

Centrinio Turgaus Arkadoje Nr. 15
Adelaide

(Continued from page 6)

(Perkelta ig 6 psl.)

JOHN: What a language, eh? Have a cigarette!

Saturday, 30th August, 1952.

We hear a lot about some important little words that we call "prepositions" in this lesson — words like "under", "behind". We also hear about the adjectives "much", "many" and "enough". Mary, John and Paul are going to have a party...

MARY: Well, let's see what we must do. The cakes are very good, Paul, and here's a chocolate cake for you, too.

PAUL: One of yours? Your chocolate cakes are so good. Thanks very much, Mary.

MARY: That's all right, Paul. I like making cakes, you know. Now here are the biscuits — cheese — sandwiches...

PAUL: Are those sandwiches? A piece of bread and butter, then meat or lettuce or tomato, then the second piece of bread and butter — that's a sandwich?

JOHN: Yes, and these are very good sandwiches too, Paul!

MARY: John, you mustn't eat all the sandwiches! What will we have to give the visitors? How many visitors are coming, Paul?

PAUL: I think there'll be eight or nine people, Mary. I'm not sure.

MARY: And you and John and me — about a dozen.

This is only a small part of the Radio Lesson. You can see that it is an easy and entertaining way of learning English.

You can have a Radio Booklet posted to you each month by writing to the Department of Education in the State where you live. The Radio Booklets are free and contain Broadcast Programmes in the form of English lessons.

You may also get information about Continuation Classes and Correspondence Lessons from the Department of Education.

If you listen to a Metropolitan Station, you will hear this broadcast every Saturday at 1.45 p. m. (South Australian Stations at 1.15 p. m.). Country and 6WN Perth broadcast the programme at 7.15 a. m.

Other programmes are broadcast as follows:

Easy Lessons (1-26) Saturday 12.45 p. m. (S. A. 12.15 p. m., W. A. 7 a. m.)

Harder Lessons Sunday 7.45 a. m. (S. A. 7.15 a. m., W. A. 7.45 a. m.)

JONAS: Kokia kalba, ech? Užsirūkykime!

Šeštadienis, 1952 m. rugpjūčio 30 d.

Mes daug girdime apie mažus svarbius žodėlyčius, kuriuos šioje pamokoje mes vadiname prielinksniais, k. a. po, už. Taip pat mes girdime apie būdvardžius daug ir gana.

Marytė, Jonas ir Povilas ruošia po būvį...

MARYTĖ: Gerai pažiūrėkime, ką mes turime daryti. Pyragaičiai labai puikūs, Povilai, o šičia šokoladinis pyragaitis taip pat tau.

POVILAS: Vienas jūsų? Jūsų šokoladiniai pyragaičiai taip puikūs. Labai ačiū, Marytė.

MARYTĖ: Labai prašau, Povilai. Man patinka pyragaičius gaminti, tu žinai. O štai čia biskvitai, sūris, buterbrodai...

POVILAS: Ar tie yra buterbrodai? Riekelės duonos ir sviesto, ant jų mėsos arba salota arba pamidoras, po to vėl kita duonos riekelė — ar tai buterbrodas?

JONAS: Taip, tai taip pat puikūs buterbrodai, Povilai!

MARYTĖ: Jonai, nesuėsk visų buterbrodų! Ką mes svečiams duosime? O kiek svečių atvyks, Povilai?

POVILAS: Aš manau jų bus aštuoni ar devyni žmonės, Marytė. Aš nesu visai tikras.

MARYTĖ: Priskaitant tave, Jonai ir mane — apie tuzinas.

Tai tik maža radijo pamokos dalis. Jūs matote, kad tai lengvas ir įdomus būdas mokytis anglų kalbą.

Jūs galite gauti Radijo Knygelę paštu kiekvieną mėnesį parašę laišką (laiško forma atspausdinta) Svetimo Departamentui tos valstybės, kurioje jūs gyvenate. Radijo knygelė siunčiama nemokamai ir joje telpa radijo transliacijų programa anglų kalbos pamokų pavidale.

Jūs taip pat galite gauti iš Svetimo Departamento informacijas apie anglų kalbos klases ir korespondencines pamokas.

Jeigu jūs klasytė Metropolitan radijo stotį jūs girdėsite transliaciją kiekvieną šeštadienį 13.45 val. (Pietų Australijos stotys 13.15 val.). Krašto stotys ir 6WN Perth transliuoja šią programą 7.15 val. ryte.

Kitos programos transliuojamos tokiu laiku:

Lengvos pamokos (1—26) šeštadienį 12.45 val. (S. A. 12.15 val., W. A. 7 v. ryte).

Sunkesnės pamokos: sekmadienį 7.45 ryte (S. A. 7.15 val. ir W. A. 7.45 val. ryte).

Modernūs miegamojo, valgomojo ir virtuvės baldų komplektai* Pavienės kėdės, tualetiniai staliukai, lovos, matracai, kilimai, linoleumai * Apsilankykite — įsitikinsite * Visi baldai atnaujinti *

LENGVAS IŠSIMOKĖJIMAS.

HARRY E. COLES

Second - Hand Dealer, 43-45 Gouger Street, Adelaide

Wolfram in Australia

AROUND TENNANT CREEK, in the Northern Territory, gold prospectors have bundled their picks and crowbars and cradles together, and thumbed a lift to Mosquito Creek, Pine Creek, and Hatches — anywhere where wolfram is to be found. Near Boorowa, in southern New South Wales, a new company is busy putting in operation again a mine which had been abandoned for years. On King Island, in Bass Strait, a sizeable (and growing) plant is working three shifts a day refining — scheelite.

Scheelite and wolfram have one element in common — tungsten. But why this sudden excitement about tungsten?

True, it is used to make the filaments of electric lamps. Combined with steel, it makes an extra hard, heat-resisting metal, useful for cutting-tools, for armor-plating tanks and battleships, for making projectiles to pierce projectile-resisting armor. True, it plays a vital part in jet plane engines, in radar and guided missiles, and new uses for it are cropping up almost every day.

But this alone doesn't seem enough to account for the trek from Tennant Creek, for the pride with which one gold company after another announces that it has acquired a wolfram or a

scheelite lease, or even that it is going to uproot its battery and plant from some worn gold lease, to go trekking in the wake of the prospectors in search of one of the two tungsten-bearing ores. Certainly it doesn't account for the leap in wolfram and scheelite share prices.

To take only one company (the biggest in Australia, working the biggest scheelite deposit in the world), King Island Scheelite's 5/0 shares are selling today at many times that. Eight months ago you could buy them for 8/-. Other Australian tungsten concerns are much smaller, younger, and (most of them) yet to be proved, so that the movement of their share prices is proportionately less spectacular. The 2/- shares of a number of Northern Territory wolfram shows have gone to 8/- and 10/-, and dropped again to half that price when the first excitement of the magic word — wolfram — had worn off. Tungsten Consolidated, which has yet to take its first shovelfuls of ore out of Frogmore, has risen spectacularly from 2/- (par).

The basic cause of all this flutter is the way the Iron Curtain dropped, with half the world's tungsten sources on the wrong side of it.

Before the war, the four chief users of tungsten — U. S. A., Britain, France and Sweden — absorbed about 20,000 tons of tungsten concentrates a year, and half of that supply came from China and Burma. Since the Iron Curtain dropped, no tungsten has reached the democratic world from those two countries.

The non-military tungsten needs of the four great users of the metal are increasing with each new industrial use to which it is put. But rearmament in the face of the growing threat of war has given tremendous stimulus to the demand. Non one can tell you how much tungsten the Allies need, only that they cannot get enough of it.

Last July a committee of Congress had some sharp words to say about the way the United States Government had bungled the tungsten situation, which it described as "little short of desperate".

"The harsh, inescapable fact," said this committee, "is that we can foresee nothing short of a miracle that will produce enough tungsten for the combined essential needs of ourselves and our Allies."

Tungsten, like other metals, is marketed by the unit. A unit of tungsten concentrate is 22.4 lb., or one-hundredth of a ton. This means that when the price per unit is, say, £5, the purchaser pays only 65/-, or 65 per cent. of £5, on the hypothesis that the concentrate contains only 65 per cent. of tungstic oxide (WO₃).

In 1942 an agreement between the British and Australian Governments fixed the price at £5/10/- @ unit. The wartime hunger for tungsten, and the agreement, ended in 1946, and the price slumped to £4/14/-. But as peacetime industry started re-tooling, the demand for the metal grew again, and the price rose to £6 in April, 1947, and to £9/14/- in June. The price fluctuated until September, 1949, when supplies from China and Korea cut out, and Western rearmament got into its stride. The price soared steadily to its present figure (fixed for five years by international agreement) of £33/10/-.

It is that fantastic price that induced prospectors to fold their tents and silently steal away from their gold leases.

For £33/10/- @ unit means as near as doesn't matter to £1 for every pound weight of concentrate. Now, if your lease averages two per cent. of wolfram or scheelite to the ton of ore, it is the equivalent of four ounces of gold to the ton. A goldmine getting

eight pennyweight to the ton is doing nicely. If an Australian goldmine suddenly turned up four-ounce values, you wouldn't see its shares for the cloud of buying orders.

And that, ladies and gentlemen, is why tungsten is news!

Wolfram and scheelite values vary widely in Australia. At one end of the scale you have a show like Tungsten Consolidated, which is reopening a wolfram mine at Frogmore, near Boorowa, in southern New South Wales. It has recently taken an option on another wolfram lease — Rye Park — 17 miles away. The directors have told their shareholders that Rye Park deposits, in seams two feet wide, and so far proved to a thickness of 35 feet, show wolfram varying between eight per cent. and two per cent.

At the other end of the scale you have King Island Scheelite, Ltd., claiming average values of just under .6 per cent. — only just better than one-ounce gold ore. But again, before you dismiss K. I. S. with a contemptuous shrug —

This company has just paid a dividend of 5/- on each of its two million five-shilling shares, and 1/6 of the dividend was tax free, because the Government wants to encourage tungsten production. That dividend absorbed £500,000, and still left plenty to go into reserves for present and future expansion. In 1950 the dividend was only 1/- @ share (a mere 20%), sixpence in 1949.

K. I. S., with £500,000 capital, has paid £1,000,000 in dividends since it was reconstructed in 1947.

Ore values have to be studied in conjunction with many other factors, such as accessibility (King Island is all open-cut work), availability of labor and water for the treatment plant, distance from a port or railhead. Decimal-six per cent. ore might well be nearly unworkable in the Northern Territory, where shaft mining is the usual thing. But lying near the surface of a Bass Strait island, it is money for jam.

You fly from Melbourne to Currie, King Island's capital, in 75 minutes. The plane flies down most of the length of the 40 miles by 16 miles island, with sheep grazing below and fat cattle getting fatter on lush, undulating country.

In Currie, where you find the island's only council chambers and hotel and about 300 of its 1800 population, you might expect to find some boasting about the scheelite mine, situated at Grassy, 16 miles across the island on the east coast. But Currie sniffs at Grassy.

"Sure, it's the biggest scheelite deposit in the world," says Currie. "So what? It doesn't bring enough population here to talk about. What we need is less scheelite and more dairy farms with soldier settlers on them."

Which is shortsighted. The mine is the sole reason for the existence of Grassy, a fibro and corrugated iron town of 108 houses and about 500 men, women, and children. Without it, King Island would slip back to bucolic dairying and sheep-herding, with its butter factory as its sole claim to secondary industry.

(To be continued)

MODERN Furnishers

125 Gouger Street, Adelaide
(Priešais Osborn Hall)
Europietiškos s o f o s arba pilni 3 gab. komplektai gaminami pagal jūsų užsakymą.
PRIEINAMOS KAINOS
IŠSIMOKĖJIMAS

NAMUS

AR ŽEMĖS SKLYPĄ
geriausia pirkti tarpininkaujant

WESTERN & COCKS

Nekilnojamojų turtų pardavimo agentams. Sąžiningas patarnavimas. Sutvarkomi visi pirkimo ir paskolos gavimo dokumentai.

Adresas:
Savings Bank Buildings
(8-tas aukštas)
Kings William St. Adelaide
Tel. C 3942, priv. X4461 ir LF 3350

J. Kernick

L I M I T E D
176-180 PORT ROAD,
HINDMARSH, S. A.

VYRIŠKI IR MOTERIŠKI
RUBAI, SIUVYKLA
PONIOMS IR PONAMS

UZUOLAIDOS ir UZVAL-
KALAI, IVAIRIAUSIOS
MEDŽIAGOS

LINOLEUMAI IR KILI-
MAI, NAMU APYVOKOS
REIKMENYS, PUOŠME-
NYS

Naudokitės mūsų LAY-BY
— tikrai 1 šilingas depozito
1 svare

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger St., Adelaide, Tel. C 1785

Mes turime virš 100 vartotų motociklų pasirinkimui. Taip pat atstovaujame visas motociklų firmas naujiems modeliams. Mes jums sutvarkome visus formalumus ir parduodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Mūsų "after sales service" (motociklo mechaninė priežiūra po pardavimo) yra geriausia Adelaidėje!

PAS LOFFLERI PIRKTI APSIMOKA!

DANTŲ GYDYTOJAS

H.J. Cunningham

Oxford Chambers
192 North Terrace, Adelaide
Telef. W2036

Specialybė: aukso karūnė-
lės; aukso tilteliai

KALBAMA VOKIŠKAI

ŠV. ONOS MUGĖ

Liepos 28 dieną Adelaidėje įvyko šv. Onos mugė. Ją organizavo ir paruošė Adelaidės Lietuvių Moterų Sekcija, padedama eilės talkininkių-kų. Šia mugė Moterų Sekcija užsibrėžusi atgavinti mūsų tradicines šventes tremtyje (Australijoje). Tai sveikintinas ir reikšmingas užsimojimas.

Atsilankiusieji į mugę pasijuto esą ne tik lietuviškoje aplinkoje, bet ir turėjo progos pasivaikinti tikrai lietuviškais, gabių šeimininkių puikiai pagamintais valgiais — kopūstais, vėdarais ir pan. valgiais, nusipirkti pas "bagamazininką" "muginukų" — baronkų, piernykų, saldinių ant šakalių... Ne-trūko ir muzikos. Prisiminta suktinis, Noriu miego...

Gautą iš mugės pelną £22 moterys paskyrė Vasario 16 Gimnazijai paremti — kilnus ir prasmingas tikslas.

Visų atsilankiusiųjų į mugę nuoširdi padėka priklauso rengėjoms ir jų talkininkėms, kurios tiek daug darbo įdėjo į šį parengimą. Visuomenė tikisi, kad ir ateityje tokių puikių parengimų iš Moterų Sekcijos susilauks. (j)

ADELAIDĖS LIETUVIAMS!

Š. m. rugpjūčio 17 d. tuoj po pamaldų šv. Juozapo bažnyčios salėje įvyks visuotinis

ADELAIDĖS LIETUVIŲ SUSIRINKIMAS

(Susirinkimo dienotvarkė:

- 1) Naujos valdybos rinkimas,
- 2) Sumanymai.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

Šių metų rugpjūčio 29 dieną Adelaidės lietuviai studentai rengia geriausiaisiais metais

Vakara-Baliu

Osborne Hall, 122 Gouger St., Adelaide.

Veiks bufetas

Pelnas skiriamas Adelaidės lietuvių studentų reikalams.

AL.S.S. Adelaidės Skyrius

(SPORTAS — atkelta iš 5 psl.)

giai, tik į pabaigą priešas keliais taškais atsilpėsė, o Tauras jau nesuskubo išlyginti.

Šiomis rungtynėmis užbaigtas ant-ras žaidynių ratas.

Vytis — MACS 52:22

(1952.VII.31)

Šias rungtynes Vytis laimėjo be didelio prakaito. Ignatavičius su Urnevičium čia turėjo progos pasirodyti pilname žaidimo grožyje.

Taškai: Ignatavičius 27, Urnevičius 12, Jaciunskas 6, Gasiūnas 5 ir Pyragius 2.

Tauras — A. L. S. 30:39

(1952.VII.31)

Pirmose minutėse Tauras veda 6:0. Nors latviai išlygina, bet toli atsilpėsti nepajėgia, nes Tauras pigiai prie savo krepšio neprisišleidžia. Dar antrame puslaikyje nebuvo galima spėlioti, kas laimės, bet Petkūniui dėl baudų apleidus aikštę, pralaimėjimas pasidarė aiškus. Į pabaigą Merūnas savo tolimais mėtymais pasekmę dal kiek sušvenino. Apskritai, Tauras pravedė labai gražų žaidimą prieš žymiai stipresnį priešą. Ir čia pati liga — stoka komandinių treniruotčių ir gero tarpusavio sugyvenimo.

Taškai: Merūnas 12, Armonas 6, Petkūnas 6, Alkevičius 5 ir Sidabras 1.

Vytis B klasės (mūsų jauniajai) prieš australų Edwardstown krepšinio komandą laimėjo 25:24.

KREPŠINIO ŽAIDYNIŲ LENTELĖ (tęsinys).

Rugp. 14 — Vytis — O. B. I. 8.30 val.
Rugp. 14 — Tauras — Venta 9.30 val.
Rugp. 21 — Tauras — Estonia 7.30 v.

FUTBOLAS

Vytis — E. T. S. A 14:0

(1952.VII.26)

Vytis savo aikštėje lengvai sudorojo australų E. T. S. A. Gal ir sąmoningai

KANADOS MEDICINIŠKAS SUGEBĖJIMAS

Jauno Jaan Haberkorn, kuris yra 12 metų amžiaus ir atvykęs iš Estijos, tėvas pabėgo iš Estijos į Švediją laiveliu. Jis sugebėjo taipogi atsigabenti į Švediją savo šeimą, o iš Švedijos jie atvyko į Kanadą.

Jaano kelyje išsivystė didelis skausmas. Diagnostė parodė, kad Jaan turi reumatizmą.

Jaan'ui davė cortisone, kartu su kitais vaistais šitai ligai, ir jis parodė gerėjimą jau už savaitės ligoninėje. Jis pabuvo ligoninėje 17 savaičių ir vyko namon būdamas pasveikęs ir jausdamasis daug geriau.

GARLAVIS IŠRASTAS PRIEŠ PUSANTRO ŠIMTO METŲ

Amerikietis Robertas Fulton buvo laikrodžių taisytojas, piešėjas ir tapo išradėju mašinų kasimui kanalų, perpjovimui ir šlifavimui marmuro ir kita. Anglijoj niekas nenorėjo pirkti jo išradimų.

1803 metais, rugpjūčio mėnesį, jo laivas, apie 100 pėdų ilgio, plaukė išilgai Seine upe. Paryžiuje plaukė prieš upės tekėjimą ir veik visi Paryžiaus gyventojai gerėjosi. Napoleonas palaikė Fultoną bepročiu ir žuliku.

Bet štai Jungtinių Valstybių vyriausybė pasiūlė Fultonui grįžti namo, pažadėjo jam pagalbą.

Tad 1800 metais jis grįžo į New Yorką.

1807 metais jo naujas garlaivukas "Clermont" per 32 valandas atliko prieš Hudson upės tekėjimą 150 mylių kelionę, iš New Yorko į Albany.

Tad ir buvo pradžia garlaivių. Robert Fulton gimė Pensilvanijoje, 1765 m., o mirė 1815 m.

— Sovietų Sąjunga atmetė JAV-bių pasiūlymą, kad Amerikoje galėtų būti vėl leidžiama propapandinė bolševikų literatūra su sąlyga, kad Sov. Sąjungoje bus leidžiama laisva Amerikos propaganda.

Matyt, amerikiečiai mažiau bijo komunistinės propagandos, negu komunistai "kapitalistinės".

UŽJAUCIA NE ŽODŽIAIS...

AUKOS LIGONIAMS

Ligoniams Vokietijos sanatorijose sušelpiti aukų atsiuntė šie tautiečiai: Adelaidės Moterų Sekcija — £15.6/0 Radium Hills lietuviai per

V. Brazaitį — £15.10.0
Adelaidės Karių "Ramovė" — £15.12.0

Brisbanės skautai Vyčiai per R. Budrį — £7

Visiems ačiū! Pinigai siunčiami pagal paskyrimą.

AUKOS MAŽOSIOS LIETUVOS VEIKLOS REIKALAMS

Mažosios Lietuvos reikalams aukų atsiuntė:

J. Plečkaitis — £5
Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Syd-nėjaus skyrius — £7

Pinigai išsiųsti MLT pirmininkui p. E. Simonaičiui, Detmold.

Rėmėjams ačiū!

AUKOS VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Vasario 16 Gimnazijai Diepholze paremti aukų gauta iš šių tautiečių:

S. Jokūbaičio — £1
V. Raginio — £1.12.0

Zenkevičienės — £1.12.0
A. Šilvos — £2

A. Cerniaus — £1
J. Lukavičiaus — 10/0

Miss Dorothy Oldham (australė, kuri taip pat remia lietuviškąją mokyklą) — £2

J. A. Krasauskas — £2.8.0
Adelaidės Moterų Sekcija — £22

Visiems ačiū! Pinigai siunčiami pagal paskyrimą.

AL Leidykla

R Ė M Ė J A I

Šie tautiečiai atsiuntė mums paramos:

V. Mitkus — 10/0
V. Palaitis — 6/0

V. Lazauskas — 10/0
E. Valaitis — 10/0

Visiems nuoširdus ačiū!

A. L. Leidykla

A T S I Ū S T A P A M I N Ė T I

Filatelistų Draugijos "Lietuva" Biuletens, Nr. 1, 1952 m. balandžio mėn., Leidžia Filatelistų Draugija "Lietuva" Chicago, Ill., USA (Smulkesnis adresas nenurodytas).

Eric Williams — Medinis arklys. Vertė Br. Aušrotas. Išleido "Karys" 1952 m. JAV-bėse. 189 psl. Kaina 2 dol.

Jurgis Jankus — Paklydę paukščiai I dalis, 172 psl. Dail. Pr. Lapė. Kaina 2,20 dol. Tai vienas gražiausių Jankaus romanų su stipria intriga ir lengvai plaukiančio pasakojimo stiliumi.

* Stepas Zobarskas — Doleris iš Pitsburgo. Dail. P. Osmolskis ir Vl. Vijeikis. 57 psl., kaina 80 ct. Žymiojo jaunimo rašytojo dvi puikios psichologinės ir auklėjančios apysakos. Tai šešioliktoji S. Zobarsko knyga, kuri įrodo autorius populiarumą.

* Vysk. Motiejus Valančius — Vaidų knygelė. Dail. V. K. Jonynas. 160 psl., kaina 1,80 dol. Knygelė skiriama visiems: ir jauniems ir suaugusiems. Pirmieji ras gražiausių apsakymų ir pe degoginių pamokymų, o suaugusieji galės pasimokyti gražiausio mūsų gimtosios kalbos stiliaus.

(Šie pastarieji trys Gabijos leidiniai galima užsakyti per AL Leidyklą. Gavimas trunka apie 2 mėnesius)

* Algirdas Margeris — Čikagos šešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai. Iliustravo Mikas Šileikis. 318 psl., kaina 3 dol.

P A D Ė K A

Nuoširdią padėką reiškiamė už didelę pagalbą ruošiant Šv. Onos progą mugė ir pietus p.p. M. Navakienei, Varnauskienei, Garbaliuskienei, Borjerienei, Janavičienei, Marčiulionienei, Dundienei, Stasiškienei, Morkūnienei, Petrikienei, Arlauskienei, Davidavičienei, Radzevičienei, Ald. Navakienei, p-lei Pyragiūtei, mieliems studentams-tėms N. Šurnaitei, R. Reisonaitei, St. Čibirui, J. Naujaliui, p. p. Žekoniui, Straukai, Kalvaičiui, Grigoniui, Samuoliui, Bernaičiams ir visiems kitiems, kurie mums pagelbėjo.

Taip pat dėkojame mieliems svečiams už atsilankymą, kartu atsiprašydamos tuos, kuriems teko kiek palaukti mūsų patarnavimo, kuris įvyko dėl visai nepalankių darbo sąlygų — labai mažos virtuvės.

Iš gauto pelno ir aukų £22 persiųsta Vasario 16 Gimnazijai Diepholze.

Moterų Sekcijos Valdyba
prie ALB Adelaidės skyriaus

LITERATūros IR MUZIKOS VAKARAS SYDNEJUJE

Š. m. rugpjūčio 23 d. Milson's Point Enni Rd. 12-14 Sambūris "Šviesa" Sydnejaus skyrius ruošia literatūros ir muzikos vakarą.

Programoje savo kūrinius skaitys abu Sydnejuje gyvenantieji rašytojai J. Žukauskas ir V. Kazokas, be to, būrėlis pradedančiųjų: Jūragis, Pilka ir Jonavičius. Programoje taip pat dalyvauja žymiausias Sydnejaus lietuvių muzikas p. Gilandis.

Sis literatūros vakaras suinteresuotos lietuvių visuomenės tarpe kelia nemažą susidomėjimą. Kadangi vietų skaičius yra labai ribotas, tad įėjimas bus tik su pakvietimais. Nariams įėjimas laisvas. Vakarą pradžia 18.30 val. Sambūris "Šviesa" Sydnejaus skyriaus Valdyba

PRAŠYMAS VISIEMS

Jungtinėse Valstybėse ir kituose kraštuose leidžiamuose mokyklų vadovėliuose, enciklopedijose, šiaip leidiniuose ar žemėlapiuose pasitaiko kreivų teigimų apie Lietuvos praeitį ar dabartį.

Patariamoji Lietuvių Grupė dėl visų tokių netikslumų pasiryžusi daryti žygių, kad jie būtų pataisyti, kad bent naujose laidose nebūtų kartojami. Tačiau pačiai Grupėi ir rankas tokių su klaidomis apie Lietuvą leidinių bei žemėlapių retai tepatenka. Todėl Grupė maloniai prašo visus, kam tenka susidurti su leidiniu ar žemėlapiu, kuriuose būtų klaidingų teigimų apie Lietuvą, tuojau parašyti Grupėi, 16 West 58th Street, New York 19, New York, pranešant leidinio ar žemėlapio pavadinimą, kada, keno ir kur išleistas, kas jame neteisinga apie Lietuvos praeitį ar dabartį.

Visiems tokiems lietuviško reikalo talkininkams Grupė iš anksto dėkoja. New Yorkas, 1952 m. liepos 17 d.

KODĖL MOKĖTIBRANGIAU?

Apsilankykite pas mus ir pirkite drabužius, kurie yra beveik nauji ir aukščiausios kokybės, tačiau teikainuoja mažą dalelę naujų rūbų kainos.

Pedler's

3 GOUGER STREET — ADELAIDE — S. A.

Australijos Lietuvis

Pirmasis Lietuvių Laikraštis Aust ralijoje!

"AUSTRALIAN LITHUANIAN"
The First Lithuanian Periodical in
Australia

ESTABLISHED 1948.

Authorised with publication under
"Publications of Newspapers in Foreign Languages Regulations 1934/13" — J. Glušauskas.

Printed and Published by Australijos Lietuvis Publishing Co., 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

VERTIMŲ IR PERRAŠINĖJIMŲ BIURAS Jums maloniai patarnauja visuose reikaluose. Sąžiningas patarnavimas, prieinamos kainos. Rašyti: Box 1656M, GPO, Adelaide, S. A.

MOKSLO PAŽYMĖJIMŲ REIKALU

Anksčiau kai kurie asmenys kreipėsi prašydami išduoti pamesto atestato dublikato nuorašą, patikrinti bylas, kodėl pažymėjimas neišduotas ir panašiais reikalais. Tiems asmenims, kiek tada sąlygos leido, buvo pagelbėta.

Dabar archyvo medžiaga jau taip sutvarkyta, kad galima tuo reikalu kiekvienam padėti. Tad visi tie asmenys, kurie mokėsi Vokietijoje ir kuriuo nors būdu neteko išduoto pažymėjimo ar dėl emigracijos nespėjo atsitiinti jam priklausomo dokumento (o tokių yra), gali kreiptis į Pasaulio Lietuvių Archyvą, 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill., U. S. A.

Kad būtų galima greičiau ir lengviau padėti, besikreipiantis turi nurodyti mokyklos pavadinimą, savo vardą ir pavardę, gimimo datą ir vietą, kurios klasės pažymėjimu suinteresuotas ir kuriais metais tą klasę baigė.

PLA Vadovybė

* Paieškoma ANELĖ PLEČKAITYTĖ, atvykusi į Australiją iš Vokietijos, Kassel-Mattenbergo stovyklos. Turiu jai svarbių žinių. Ją pačią ar žinančius apie ją prašau pranešti. Ona Makarovas, College St., Sydney, NSW
* Paieškomas PRANAS MARTINAITIS. Rašyti: V. Popeliučka, 15, Middle St., Ascot Vale, Vic.

PARDUODAMAS ŽEMĖS SKLYPAS, labai gražioje vietoje, Melrose Park (Adelaide). Kaina £275. Kreiptis Australijos Lietuvis leidyklon.

TERROS LEIDYKLOS KNYGOS

Balio Sruogos — Kazimieras Sapiega, 258 psl. (su teatro-rašytoju J. Blekaičiu studija — Balio Sruogos teatro bruožai).

K. Boruta — Baltaragio malūnas, 255 psl., iliustruota.

Axel Munthe — San Michele knyga, 325 psl.

Šias knygas dar galima užsakyti pas leidyklos atstovą: J. Kalakauskas, 24 Goodsell St., St. Peters (Sydney) N. S. W. Kainuoja po 16 šil. Prisiuntusieji pinigų knygas gaus per 2-3 mėnesius. Anksčiau užsakiusiems knygos jau išsiųstos.

Sėsk į mašiną ir važiuok!

Jūs galite nusipirkti geros kokybės automašiną įmanomai lengviausiomis išsimokėjimo sąlygomis pas

LOURN MOTORS

254 Unley Rd., Unley, S. A.
(Priešais Cremorne Hotel)

U 5634